FÖR ETT FRIARE, GRÖNARE, ROLIGARE STOCKHOLM

Centerpartiet
STOCKHOLM

Ett friare, grönare, roligare Stockholm

Stockholm är en fantastisk stad med enorm potential. Här finns människor med drömmar och idéer, drivkraft och en vilja att ta ansvar för sina liv, sitt arbete och sin stad. Samtidigt är det allt tydligare att vardagen inte fungerar lika bra för alla och ser olika ut beroende på vilket postnummer man har.

Tryggheten brister i delar av staden. Barn får olika förutsättningar redan från start. Bostadsmarknaden är trasig, den låser fast människor i livssituationer de vill vidare ifrån och unga kan inte flytta hemifrån. Företagare möter krångel och klåfingrighet som bromsar jobbskapande och tillväxt. Klimatomställningen går för långsamt i vardagen, samtidigt som bortglömda ytor i staden står outnyttjade. För många upplevs Stockholm som en stad där det är svårt att ta nästa steg oavsett om det handlar om att klara skolan, skaffa ett jobb eller hitta ett hem. Det har blivit svårt att hitta sitt lokalsamhälle i storstaden men det behöver inte vara så. När politiken fokuserar på att undanröja hinder, stärka tilliten och ge människor rätt förutsättningar att nå sina drömmar kan mycket förändras.

Centerpartiets vision är ett friare, grönare och roligare Stockholm som fungerar i vardagen och håller för framtiden. En stad där trygghet skapas förebyggande och nära människors liv. Där förskola och skola ger barn en bra start, med tidigt stöd och höga förväntningar. Där bostadsmarknaden planeras för olika livsskeden så att människor kan ta sig vidare när livet förändras. Vi vill se ett Stockholm där jobben blir fler och utsläppen går ned. Där staden är en medspelare för företagare som vill skapa jobbmöjligheter så att fler kan gå från bidrag till egen försörjning. Ett Stockholm som tar klimatansvaret på allvar, samtidigt som det är enkelt att resa, röra sig och leva hållbart i vardagen. En stad som är öppen, kreativ och levande – med kultur, mötesplatser och nattliv som skapar en mer inbjudande plats att leva på.

Centerpartiet utgår från människors frihet, vilja och förmåga att ta ansvar för sina liv. Vi vägrar göra oss beroende av extremistiska partier. Stockholm ska inte styras av krafter som bygger sin politik på att ställa människor mot varandra, begränsa friheten eller detaljstyra människors vardag. Vi vill att Stockholm fortsätter vara öppet och fritt. Politikens uppgift är inte att styra vardagen i detalj, utan att undanröja hinder och möjliggöra för människor att nå sin fulla potential. När fler får makt över sin ekonomi, sin framtid och sina val stärks både friheten och sammanhållningen i Stockholm. Därför söker vi samarbeten i mitten.

När andra fastnar i problem, pekpinnar och mer krångel står Centerpartiet för något annat: tillit till människor och en stad som fungerar i vardagen. Vi vill utveckla hela Stockholm – med politik som leder till konkreta resultat. En röst på Centerpartiet är en röst för ett friare, grönare och roligare Stockholm som tar tillvara på människors kraft, drömmar och idéer. Vi säger nej till såväl Sverigedemokraternas mörka människosyn som Vänsterpartiets överförmynderi. Rösta på ett parti som vill att jobben blir fler, utsläppen går ner och att välfärden ska finnas nära i hela staden. Rösta på Centerpartiet i september 2026.

Den här valplattformen samlar Centerpartiets prioriteringar och riktning för ett friare, grönare och roligare Stockholm. Den är ett urval av vår politik för en stad som tar till vara på människors kraft, idéer och engagemang.

Innehåll

Klimatomställning som fungerar i vardagen **4**
Stockholm ska leda miljö- och klimatarbetet 4
Biologisk mångfald 5
Rent vatten 6
Från svenska gårdar till stadens kök 6
Det ska vara lätt att göra rätt 7
Grön stadsmiljö 7

Tidiga insatser i stället för sena åtgärder **9**
Nolltolerans mot kriminalitet 9
Välfärdsbrottslighet 10
Ett socialt hållbart Stockholm 10
Föreningsliv och idrottsrörelsen 11
Trygghet i vardagen – även när krisen kommer 12

Sociala skyddsnät som hjälper människor vidare **14**
Mäns våld mot kvinnor 14
Hedersrelaterat våld och förtryck 15
Prostitution och sexuell exploatering 15
Psykisk ohälsa 16
Humanism, öppenhet, HBTQIA+ 16
Funktionsnedsättning 17
Äldreomsorg 18

Fler ska kunna flytta när livet förändras **20**
Stockholms bostadskö 20
Hemlöshet 20
Olika bostäder för olika behov 21
Klimatsmart byggande 22

En stark start gör skillnad i livet **23**
Barngrupper och klasstorlekar 23
Lärares förutsättningar 24
Mobbning och otrygg skolmiljö 24
Mer stöd för den som behöver 24
Större utmaningar för den som kan gå längre 25
Elever med hög skolfrånvaro 25
Språk och integration 26
Från frö till skörd i förskolan 26
Rätten att välja 26
Fritidshem och fritidsklubb 27
En enklare skolvardag för föräldrar 27
Utbildning och arbetsliv måste hänga ihop 28

Egen försörjning före utanförskap **29**
Ansvar för stockholmarnas pengar 29
Schysst jobb istället för snabba cash 29

Integration 30
Stoppa de orimliga utvisningarna 30
Kompetensförsörjning 31
Företagande 32

Promenadvänliga gator och snabba cykelstråk 34
Klimatsmart resande 34
En promenadvänlig stad 34
En cykelvänlig stad 35
Kollektivtrafik 35
Laddning 36
Vinterstad 36
Urban stadsmiljö 37

Mer liv – mindre krångel 39
Staden som medspelare 39
Nattliv 39
En kreativ stad 40
Idrottsrörelsen 41
Kulturlivet 42

Klimatomställning som fungerar i vardagen

Miljö och klimat

Klimatförändringarna märks allt tydligare i Stockholm. Skyfall, värmeböljor och översvämningar gör staden mer sårbar och vardagen krångligare. När nätterna blir stekheta, skyfallen leder till översvämmade vägar och badvattnet inte längre går att bada i – då kommer klimatförändringarna nära i stockholmarnas vardag. Under Tidöregeringen har Sveriges klimatutsläpp ökat mest i EU. Detta under en tid när vi behöver minska utsläppen snabbare, för att inte lämna över ett ännu större problem till nästa generation.

När dagvatten rinner orenat ut i sjöar och hav hotas vattenkvaliteten, samtidigt som stadens gröna ytor riskerar att trängas undan. Därför måste klimatarbetet också handla om anpassning. Stockholm behöver ta skyfall, värme och vattenfrågorna på större allvar. En grönare stad förbättrar luftkvaliteten, dämpar buller, stärker den biologiska mångfalden samt både binder och minskar koldioxidutsläppen. Grönytor bidrar även till att minska stadens klimatpåverkan.

Med fler träd, regnbäddar och gröna tak kan Stockholm ta hand om regnet bättre. Det minskar risken för översvämningar, gör staden svalare när det är varmt och skapar en grönare och trevligare stad att leva i. Därför måste Stockholm rustas för att både klara av ett tuffare väder och samtidigt minska utsläppen.

Stockholm ska leda miljö- och klimatarbetet

Stockholm ska gå före i klimatomställningen. Det är oacceptabelt att Tidöregeringen ökar utsläppen. Därför måste Stockholm höja ambitionerna och minska utsläppen snabbare. Centerpartiet vill att huvudstaden ska vara Sveriges motor för gröna jobb, ren energi och en klimatsmart framtid.

Hoten från klimatförändringar, spridning av giftiga kemikalier, nedskräpning av naturen och ohållbart resursutnyttjande är hot mot människors hälsa, mänskligheten överlevnad och en hållbar ekonomisk utveckling. Centerpartiet driver på för en miljöpolitik där globalt miljöansvar kombineras med lokalt miljöarbete. Principen ska utgå från att förorenaren ska betala samtidigt som det ska vara enkelt och lönsamt att göra miljövänliga val.

Många vill göra rätt för klimatet men det ska inte behöva vara svårt, dyrt eller fullt av krångel. Den som vill sätta upp solceller, sortera mer eller göra smartare val – då ska politiken hjälpa till, inte fälla krokben. Det ska vara avgiftsfritt att göra anmälan eller söka bygglov för installation av solceller i Stockholm. Vi kan möta klimathot om vi håller de höga och tydliga mål för miljö- och klimatpolitiken som finns. Stockholm ska vara en fossilfri stad senast 2035 – och vi ska minska utsläppen snabbare än resten av Sverige.

Stockholm måste satsa mer på förnybar och fossilfri energi. När elen är dyr märks det direkt i hushållens ekonomi. Därför behöver Stockholm få fram mer fossilfri el och göra det enklare att spara energi hemma. Centerpartiet vill att produktionen av förnybar el, att stadens produktion och användning av solenergi ökar kraftigt, samt bygga ut havsbaserad vindkraft utanför Stockholms skärgård.

För att kunna göra en grön energiomställning behöver vi ett väl utvecklat energilagringssystem. Energilagringssystem är som ett batteri för elnätet. Det kan lagra el när produktionen är hög, t.ex. när det blåser mycket eller solen skiner, för att användas när det senare är vindstilla eller mörkt. På så sätt blir det lättare att använda mer förnybar energi, utan

att elen tar slut när vädret ändras. Det hjälper även till att hantera toppar i elförbrukning. Stockholm ska ligga i framkant i att utveckla och testa nya energilagringssystem.

Å ena sidan gör Tidöregeringen det svårare att ställa om. När villkoren för solceller försämras blir det mindre lönsamt för hushåll och bostadsrättsföreningar att investera i egen elproduktion. Å andra sidan verkar Stockholms vänsterstyre ha fullt upp med att kritisera Tidöregeringen, i stället för att fokusera på vad Stockholm faktiskt kan göra här och nu. Sverige behöver en regering som tar klimatfrågan på allvar – och Stockholm behöver ett styre som går från ord till handling.

Centerpartiet vill:

1. Förbjuda fossila bränslen i Stockholm senast 2035
2. Redovisa Stockholms utsläpp varje år och de insatser som sätts in för att minska dem
3. Göra det lättare för fler hushåll och föreningar att producera egen el
4. Underlätta för hushåll att spara energi och minska sina elkostnader genom energi- och klimatrådgivning
5. Göra det avgiftsfritt att göra anmälan eller söka bygglov för installation av solceller
6. Bygga ut vindkraft till havs utanför Stockholms skärgård
7. Sänka elpriserna genom mer fossilfri elproduktion
8. Utveckla energilagringssystem för att underlätta den gröna energiomställningen

Biologisk mångfald

Biologisk mångfald är en av vår tids stora ödesfrågor. När ängar växer igen, våtmarker försvinner och vattenmiljöer försämras drabbas både klimatet, djurlivet och människors livsmiljö. Stockholm kan och ska göra mer för att stärka naturen – även när staden växer.

Centerpartiet vill att Stockholm går före och skapar nya sätt att finansiera naturvård. Därför vill vi verka för en biokreditmarknad, där företag och andra aktörer kan investera i att återskapa natur och samtidigt få ett certifierat naturvärde tillbaka. På så sätt kan restaurering av våtmarker, vattenmiljöer, ängar och gröna ytor finansieras med privat kapital – inte bara med skattemedel.

När död ved och gamla träd städas bort försvinner livsmiljöer för hundratals arter. Därför vill vi skapa fler faunadepåer, samlingar av död ved som fungerar som bostäder för insekter och småkryp. Det är en enkel och kostnadseffektiv åtgärd som stärker den biologiska mångfalden när staden växer.

Samtidigt behöver naturen få mer plats i hela Stockholm. Biologisk mångfald byggs inte bara i reservat, utan också i parker, på innergårdar, längs gångvägar och i stadens gröna rum där människor lever sina liv. Vi vill ta enkla, tydliga steg som gör verklig skillnad: fler blommande ängar där gräsmattor i dag står tomma, och fler livsmiljöer för insekter, fåglar och smådjur.

Stockholm måste också bli bättre på att ta hand om de naturmarker som redan finns. I dag växer många ängar och öppna landskap igen. Där kan betesdjur spela en viktig roll. Genom att låta får och kor beta i stadens grönområden kan vi bevara öppna marker, stärka den biologiska mångfalden och skapa fler naturupplevelser för stockholmarna.

Centerpartiet vill:

9. Införa en biokreditmarknad som kan finansiera t.ex. våtmarker, vattenmiljöer, ängar

10. Inrätta innovativa marknadsmässiga sätt att finansiera naturvård och miljöansvar
11. Få in fler betesdjur i tätortsnära grönområden
12. Göra fler gräsmattor till blommande ängar för bin och fjärilar
13. Skapa faunadepåer med död ved – fler livsmiljöer för smådjur och fåglar
14. Rädda stadens ängsmarker från att växa igen
15. Göra det enklare för fastighetsägare och bostadsrättsföreningar att investera i gröna och naturbaserade lösningar för biologisk mångfald och klimatanpassning

Rent vatten

Stockholm ska sluta dumpa förorenad snö och släppa ut orenat dagvatten och avloppsvatten i Mälaren. Man ska kunna lita på att vattnet i Stockholm inte används som stadens soptipp.

Centerpartiet vill säkra rent vatten i kranen, rena sjöar och ett levande hav genom investeringar i modern rening och ett tydligare ansvar för dem som förorenar. Det gäller särskilt långlivade ämnen som PFAS och läkemedelsrester. Den som smutsar ner ska också ta ansvar för kostnaden. Samtidigt ska vattnet bli mer tillgängligt i vardagen – med fler badplatser, levande kajer och fler vattenfontäner i staden.

Centerpartiet vill:

16. Stoppa utsläpp av orenat dagvatten och avloppsvatten
17. Rena bort PFAS och andra farliga ämnen ur vattnet
18. Sätta upp fler vattenfontäner och påfyllningsstationer
19. Rena fler vattendrag så att naturen kan leva och människor kan bada
20. Att Stockholms stad slutar att dumpa smutsig snö rakt ner i Mälaren genom att utöka kapaciteten i smältverken och forsla snö på prämar

Från svenska gårdar till stadens kök

Stockholm ska använda sin köpkraft för att stärka både klimatet, beredskapen och svenska bönders förutsättningar. Svenska bönder är bland de bästa i världen på att producera mat med höga miljökrav, låg antibiotikaanvändning och god djurhållning. Därför vill Centerpartiet byta ut importerad mat med högre klimatpåverkan mot mer svensk och närproducerad mat där det är möjligt.

Ekologiska livsmedel är ofta ett bra val, särskilt när de är närodlade. Men vid målkonflikter ska svensk och närproducerad mat prioriteras före importerad ekologisk. Klimatnytta, beredskap och levande landsbygd går hand i hand, och måste väga tungt i stadens inköp.

Den mest miljövänliga maten är den som äts upp i stället för att slängas. Därför måste maten som serveras i stadens skolor, förskolor och äldreomsorg vara god och nyttig. Stockholm ska laga rätt mängd från början, göra det enklare att förstå datummärkning och minska onödigt svinn. När mat ändå blir över ska den tas tillvara, till exempel genom frystorkning så att den kan sparas och användas vid behov.

Centerpartiet vill:

21. Ställa krav på mer svensk och närproducerad mat i stadens verksamheter
22. Prioritera närodlad ekologisk mat före långväga alternativ
23. Ge svenska och regionala producenter en rättvis chans i stadens upphandlingar
24. Minska matsvinnet i stadens kök
25. Ta tillvara mat som blir över genom att frystorka och spara den i stället för att slänga

Det ska vara lätt att göra rätt

Miljö- och klimatpolitiken i Stockholm ska vara långsiktig, genomförbar och tydligt kopplad till människors vardag. Omställningen måste märkas i bättre luft, smidigare resor och en stad som håller – även i framtiden.

Det ska vara lätt att sortera hemma. Fastighetsägare och bostadsrättsföreningar ska också kunna fixa fastighetsnära insamling – utan krångel. I dag händer det att staden ställer miljökrav och sen stoppar åtgärderna i bygglovet. Det är bakvänt. Stockholm ska göra det enklare att ställa om.

Det är alldeles för krångligt att göra sig av med trasiga och obrukbara saker. Många stockholmare har ingen bil och kan inte ta sig till återvinningscentralen med möbler, textilier eller elektronik. Det är orimligt att det bara är stadens egna lösningar som får användas. Den som vill betala någon att hämta och transportera bort avfall ska självklart kunna göra det enkelt och lagligt.

Allt fler vill sätta upp solceller, men idag är det alldeles för krångligt att producera egen, grön el. Stockholm ska göra det enklare och driva på för att regler som bromsar solenergi rivs upp, så att fler kan producera egen el och använda den smart.

Centerpartiet vill:

26. Göra det enkelt att sortera och återvinna hemma – utan krångel för bostadsrättsföreningar och fastighetsägare
27. Göra det lätt att bli av med grovavfall och trasiga saker – även utan bil
28. Låta stockholmarna själva välja vem som hämtar deras grovavfall

Grön stadsmiljö

När Stockholm växer är det viktigt att skydda värdefulla parker och grönområden. Det är så vi bygger en stad där människor vill leva och bo. Kombinationen av storstadens puls och naturens ro är det som gör Stockholm fantastiskt. Centerpartiet går till val på att anlägga fler parker och bevara de vi har.

Vi vill att Stockholm ska följa 3–30–300-regeln för mer grönska i vardagen. Det betyder att alla stockholmare ska kunna se minst tre träd från sitt hem, att varje stadsdel ska ha en tredjedel av området täckt av trädkronor och att det aldrig ska vara mer än 300 meter till en park eller ett grönområde. Fler träd gör staden svalare under varma sommardagar, absorberar regn vid skyfall och skapar en trivsammare och friskare stad att leva i. Varje fällt träd ska ersättas av minst två nya.

Vi vill se en stadsutveckling där naturen är en integrerad del av stadens tillväxt. Gröna miljöer och vattenrum är avgörande för klimat, folkhälsa och stadens attraktivitet och ska prioriteras när Stockholm växer.

Centerpartiet vill:

29. Bevara och utveckla parker och grönområden när staden växer
30. Förbättra renhållningen i Stockholms parker

31. Införa 3-30-300-regeln som krav, så att alla stockholmare får mer grönska och en park nära hemmet
32. Plantera fler träd och ersätta varje fällt träd med minst två nya
33. Bygga fler gröna tak och regnbäddar som svalkar staden och tar hand om regn vid skyfall
34. Bevara de populära grönområdena i Ålstensskogen och storskogen i Bromma, Lugnet i Västertorp, Branterna i Mälarhöjden, Årstaskogen i Årsta, Fredhällsparken på Kungsholmen

Tidiga insatser i stället för sena åtgärder

Trygghet och förebyggande arbete

Stockholm är i dag en stad där trygghet och livschanser i hög grad formas av vilket postnummer man har. För många barn, unga och familjer präglas vardagen av otrygghet, skolmisslyckanden, trångboddhet och social utsatthet. Ofta uppstår problemen tidigt i livet, men uppmärksammas först när de vuxit sig stora – och blivit synliga i kriminalitet, psykisk ohälsa och långvarigt utanförskap.

Stockholm ska vara en stad där man kan känna sig trygg – på väg hem från jobbet, på tunnelbanan och i sitt eget kvarter. Men i dag ser många en utveckling åt fel håll. Den ökande kriminaliteten och gängrekryteringen är ett uttryck för att samhället reagerar för sent. Samtidigt ser vi också hur unga kan dras in i andra destruktiva miljöer, där högerextrema grupper försöker rekrytera genom så kallade aktivklubbar som lockar med gemenskap och träning.

Tidöregeringen pratar om hårdare tag, men lyckas inte stoppa nyrekryteringen och den grova kriminaliteten som fortsätter påverka människors vardag. Samtidigt har vänsterstyret i Stockholm inte tagit tag i det som staden faktiskt kan göra: tidiga insatser, fungerande samverkan och stöd som sätts in innan det går för långt. Resultatet blir att barn och unga hinner hamna snett innan vuxenvärlden kliver in. Då blir det både svårare och dyrare att vända utvecklingen.

Nolltolerans mot gängkriminalitet i Stockholm

Åldern för när personer dras in i kriminalitet sjunker och för många barn syns tidiga varningssignaler redan i förskole- och grundskoleålder – i form av problematiska beteenden, svårigheter i lärandet, psykisk ohälsa, otrygga hemmiljöer eller en fritid utan sammanhang. När stöd dröjer tvingas barn och unga ofta misslyckas flera gånger om innan hjälp sätts in. För varje misslyckande minskar självkänslan, framtidstron naggas i kanten och möjligheten att vända utvecklingen i tid försvagas.

Kvinnor i och runt gängkriminalitet är ofta osynliga, men mycket utsatta. De kan både vara delaktiga i kriminalitet och samtidigt vara offer för hot, kontroll och våld. De kan utnyttjas för att transportera pengar, vapen eller droger, stå som formella ägare till bilar eller företag, eller pressas till sexuella handlingar för att reglera skulder mellan män. Samtidigt är stödet för kvinnor som vill ta sig ur kriminalitet bristfälligt. Många faller mellan olika myndigheter och verksamheter, och i dag saknas särskilda avhopparprogram som tar hänsyn till kvinnors utsatthet, behov av skydd och långsiktigt stöd. Utan rätt stöd riskerar kvinnor att dras tillbaka in i våld, hot och exploatering. Centerpartiet vill därför att Stockholm bygger upp sammanhållna och specialiserade insatser för kvinnor som vill lämna kriminalitet och skapa ett tryggt liv för sig själva och sina barn.

Centerpartiet vill:

35. Sätta in sociala insatser direkt när barn visar varningssignaler kopplade till kriminalitet
36. Bygga särskilda avhopparprogram för kvinnor som vill lämna kriminalitet
37. Stoppa att unga dras in i extremistmiljöer och så kallade aktivklubbar
38. Inrätta en särskild insatsgrupp som snabbt kan stötta skolor vid tecken på rekrytering till högerextremistiska grupper

39. Utbilda skolpersonal i att upptäcka symboler, signaler och radikalisering kopplat till extrema miljöer

Välfärdsbrottslighet

Stockholm ska vara en stad där seriösa företag ges förutsättningar att växa, anställa och bidra till samhällsbygget. Oseriösa aktörer, ofta är kopplade till arbetslivskriminalitet eller ekonomisk brottslighet och som inte följer regler och normer, undergräver tilliten i ekonomin och riskerar att slå ut företag som gör rätt för sig. Centerpartiet vill stärka och samordna stadens tillsynsprocesser, så att seriösa företag inte konkurreras ut av fuskande aktörer som tar ohederliga genvägar. Genom skarpare tillsyn, bättre uppföljning och tydliga sanktioner ska Stockholm värna en schysst spelplan och hålla oseriösa aktörer borta från offentliga upphandlingar och arbetsmarknaden. Tillsynen ska rikta sig mot fusk och inte försvåra för företag som gör rätt.

Kampen mot oseriösa aktörer handlar inte bara om konkurrensvillkor, utan också om människors trygghet. Arbetslivskriminalitet, arbetskraftsexploatering, farliga boendemiljöer, prostitution och människohandel hänger ofta samman och drabbar människor som redan befinner sig i en utsatt situation. Centerpartiet vill därför att stadens tillsynsarbete ska bli mer samordnat och att socialtjänsten ska vara en aktiv del i det operativa tillsynsarbetet i ärenden där människor riskerar att fara illa. När tillsynen har ett tydligt brottsofferperspektiv kan utsatta personer få stöd i tid, samtidigt som oseriösa aktörer pressas bort från arbetsmarknaden och stadens verksamheter.

Centerpartiet vill:

40. Stoppa fusk och välfärdsbrott genom att skärpa kontrollerna och sanktionerna mot oseriösa aktörer så att seriösa företag inte konkurreras ut
41. Inför en tillsynsgeneral så att fusk och oseriösa aktörer upptäcks snabbare
42. Låta socialtjänsten delta i kontroller där människor riskerar att utnyttjas och fara illa

Ett socialt hållbart Stockholm

Stockholm har ett avgörande ansvar i att vända samhällsutvecklingen. I dag brister samverkan mellan stadens egna stödverksamheter, skola, elevhälsa, socialtjänst, polis, fritidsverksamhet, privata aktörer och civilsamhälle. När ansvar är uppdelat och insatser sätts in var för sig riskerar människor att falla mellan stolarna. Det försvagar tryggheten, undergräver tilliten och gör det svårare att bryta negativa mönster. I Stockholm sätts stöd alltför ofta in först när problemen blivit stora och akuta. Föräldrars delaktighet är avgörande för barns skolgång och integration. Staden ska stärka föräldrastödet i områden där behoven är stora, så att fler föräldrar får kunskap, verktyg och stöd att vara aktiva i sina barns utbildning och vardag.

Centerpartiet vill bygga ett socialt hållbart Stockholm genom tidiga, förebyggande insatser. Nödvändiga insatser ska heller avslutas i förtid av ekonomiska skäl. Under vänsterstyret har placeringar av grovt kriminella ungdomar avslutats trots att riskerna för återfall i kriminalitet varit fortsatt mycket höga. Det har utsatt både den enskilde och omgivningen för allvarlig fara, och riskerat att leda till nytt och i värsta fall dödligt våld.

Vi vill stärka socialtjänsten genom fler socialsekreterare särskilt i ytterstaden, och ett förstärkt säkerhetsarbete mot hot och otillåten påverkan. Medarbetare ska kunna slå larm utan rädsla.

När personalen får bättre villkor kan socialtjänsten arbeta både förebyggande och snabbt då det behövs.

För att idéburna aktörer ska kunna arbeta långsiktigt måste staden göra det enklare att samarbeta. Centerpartiet vill bygga mer tillitsfulla samarbeten och tydligare följa upp att insatser faktiskt gör skillnad. Upphandlingar behöver utformas smartare, så att social nytta väger tyngre än bara lägsta pris. Externa projektmedel ska användas mer strategiskt, så att fler fungerande insatser kan växa och bli långsiktiga. Staden bör pröva modeller där idéburna aktörer och andra seriösa utförare får ersättning först när insatserna ger verklig effekt. När Stockholm använder sina resurser bättre kan fler idéburna aktörer bidra till trygghet och förebyggande arbete.

Centerpartiet vill:

43. Öka brottsuppklaringen genom ett starkare samarbete mellan polis, socialtjänst och skola
44. Införa krav på att skola, socialtjänst och polis samarbetar så att ingen individ faller mellan stolarna
45. Att civilsamhället och idéburna aktörer får en ledande roll i ett tryggare Stockholm
46. Att familjehemsplaceringar och stöd fortsätter så länge det behövs, inte avslutas av ekonomiska skäl
47. Anställa fler socialsekreterare i de delar av Stockholm där behoven är som störst
48. Ha nolltolerans mot tystnadskultur inom socialtjänsten och värna rätten att slå larm

Föreningsliv och idrottsrörelsen

Förebyggande arbete handlar inte bara om myndighetsinsatser. Trygghet och sammanhållning byggs framför allt lokalt. För att förebygga utsatthet och bryta destruktiva mönster krävs starka sociala sammanhang i människors vardag. När människor får större möjlighet att påverka sin närmiljö, ta ansvar för gemensamma platser och engagera sig i sitt kvarter stärks både tilliten och den sociala hållbarheten.

Civilsamhället är en avgörande kraft i det förebyggande arbetet - som nattvandrande föräldrar som skapar trygghet på kvällar och helger, föreningar som ger unga möjlighet att växa och tränare som är tusen gånger bättre förebilder än gängledaren. Föreningar och idéburna organisationer finns nära människors vardag och når barn, unga och vuxna som annars riskerar att hamna utanför. Idrottsrörelsen spelar här en särskilt viktig roll. Genom organiserad idrott får barn och unga gemenskap, trygga vuxna, struktur och positiva sammanhang som kan vara avgörande för att bryta utanförskap och förebygga kriminalitet.

Ett starkt Stockholm byggs inte av kommunen ensam. Företagare, föreningar, idrottsrörelsen och idéburna organisationer är avgörande för trygghet, integration och gemenskap. Centerpartiet vill att staden ska vara en möjliggörare som uppmuntrar till engagemang – inte en bromskloss som begränsar det.

Centerpartiet vill:

49. Använda idrotten för att öka tryggheten genom att fler barn och unga får en meningsfull fritid genom föreningsliv och närvarande vuxna
50. Öka finansieringen och stödet till föreningslivet i stadsdelar där behoven och otryggheten är som störst

51. Minska det byråkratiska krånglet för föreningar så att ideella ledare kan lägga tiden på barnen istället
52. Öppna alla skolors idrottshallar och planer för föreningar på kvällar och helger
53. Stoppa extremistiska grupper från att använda stadens lokaler
54. Stärka samarbetet mellan skolor och föreningsliv för att fånga upp unga innan extremistmiljöer gör det

Trygghet i vardagen – även när krisen kommer

Världen är mer osäker än på länge och det påverkar oss alla. Rysslands brutala krig mot Ukraina pågår mitt i Europa och Putins regim visar att fred inte längre kan tas för given. Samtidigt ser vi en växande osäkerhet i världspolitiken, där demokratiska samarbeten utmanas och där USA:s framtida roll inte är lika självklar som tidigare – något som blivit tydligt under Trumps ledning.

Centerpartiet vill att stadens beredskapsarbete ska vara praktiskt, tydligt och nära människors vardag**.** Det betyder att vi vill se till att beredskapsplaner testas, övas och används, så att Stockholm är rustat för både vardagskriser och mer omfattande olyckor.

Förskola, skola, omsorg och vård måste fungera oavsett vad som händer i omvärlden. I en allvarlig kris ska barn, äldre och personer med funktionsnedsättning känna sig trygga. Det kräver planering, lager av livsmedel, vatten och mediciner, och att verksamheter kan hålla igång även vid kraftiga påfrestningar.

Trygghet i en kris handlar också om social sammanhållning. Stockholm ska ha lokala trygghetspunkter där människor snabbt kan få information och stöd, och invånare ska känna till hur de kan förbereda sig hemma för kortare avbrott i el, vatten eller kommunikationer. Genom att stärka egenberedskap och frivilliga insatser kan stockholmare själva vara en del av stadens förmåga att stå emot påfrestningar – från allvarliga stormar till elavbrott och andra samhällsstörningar.

Civil beredskap är en del av totalförsvaret. Det betyder att Stockholm behöver bättre planering, resurser och samverkan – både internt i stadens organisationer och med andra aktörer som polis, region, myndigheter och näringsliv. Skyddsrum ska fungera vid behov, räddningstjänsten ska ha god kapacitet och IT-system ska vara robusta.

Sveriges räddningstjänst bygger till stor del på deltidsbrandmän som snabbt kan rycka ut vid olyckor och kriser. EU:s arbetstidsdirektiv riskerar att försvåra detta system eftersom beredskapstid i vissa fall räknas som arbetstid. Det kan göra det svårare för människor att kombinera sitt vanliga arbete med uppdraget i räddningstjänsten. Centerpartiet vill därför att EU:s regelverk ändras så att de inte försvårar den svenska modellen för räddningstjänst och vår förmåga att hantera olyckor och kriser.

Centerpartiet vill att allt detta ska finnas med som en naturlig del av hur Stockholm planerar sin framtid – så att staden fungerar för invånarna i både trygg vardag och i svårare tider.

Centerpartiet vill:

55. Säkerställa matberedskap i Stockholm genom att frystorka överbliven mat från skola, äldreomsorg och LSS

56. Bygga upp lokala beredskapslager av mat, vatten och mediciner
57. Utveckla fler trygghetspunkter i hela Stockholm
58. Öka informationen och kunskapen om hemberedskap till exempel genom en lokal utgåva av ”Om krisen eller kriget kommer”
59. Kräva att det finns fungerande skyddsrum och planera in detta i nya bostadsområden
60. Ta bort EU:s detaljstyrning av svenska räddningstjänsten
61. Förbättra samordningen av stadens arbete med civil beredskap och totalförsvar

Sociala skyddsnät som hjälper människor vidare

Trygghet och sociala frågor

Sveriges sociala skyddsnät är på många sätt fantastiskt. När livet kraschar ska människor få hjälp, trygghet och en chans att börja om men i dag är det också alldeles för många som trasslar in sig, fastnar och blir kvar i skyddsnätet. Stöd som skulle vara en väg vidare blir i stället ett system som håller människor kvar i utsatthet, otrygghet och beroende – ibland i åratal.

Vi vill att det sociala skyddsnätet ska fungera som en studsmatta. Människor ska kunna landa mjukt när de faller, men också få kraft att resa sig, ta nästa steg och bygga ett friare liv. Sociala insatser ska sättas in i tid och göra verklig skillnad, så att fler kan gå från utsatthet till trygghet, från bidrag till egen försörjning och från oro till framtidstro.

Under vänsterstyret larmar många socialsekreterare om ohållbar arbetsbelastning och en tystnadskultur som gör det svårt att säga ifrån. När bara de mest akuta ärendena hinns med riskerar många barn och unga att falla mellan stolarna.

Socialpolitiken är inte en kostnad som kan skjutas på framtiden. Den är en investering i människors livschanser och i stadens sammanhållning. När samhället griper in i tid kan liv ta en annan riktning. Vägen ut ur utsatthet går ofta genom utbildning, arbete och egen försörjning – men för många börjar den med något mer grundläggande: en trygg bostad, rätt behandling eller stöd att hantera psykisk ohälsa och missbruk. Därför ska sociala insatser alltid syfta till att människor ska kunna ta nästa steg i livet, i den takt och utifrån de förutsättningar som finns. När samhället sviker är priset för högt både för den enskilde och för hela Stockholm.

Mäns våld mot kvinnor

Mäns våld mot kvinnor är ett av Stockholms största trygghetsproblem men också ett av de mest bortglömda. Syns det inte, så finns det inte. Våldet mot kvinnor sker inte på en öppen gata, utan bakom stängda dörrar. Ändå är konsekvenserna livsfarliga. År efter år utsätts kvinnor för hot, trakasserier, misshandel och sexualbrott, och många lever i rädsla i sitt eget hem. I Sverige dödas ungefär en kvinna var tredje vecka av en man hon har eller har haft en relation med. Våld i nära relationer dödar och förstör liv men eftersom våldet sker bakom stängda dörrar blir det lättare för samhället att blunda. I Stockholm lever idag kvinnor som tvingas välja mellan hemlöshet och att stanna kvar hos en våldsutövande partner. Det är oacceptabelt och ingen ska behöva stå inför ett sådant val.

Att ta sig ur en våldsam relation ska aldrig vara en klassfråga eller bero på var i Stockholm man bor. I dag ser stödet olika ut i olika delar av staden, och bostadsbristen gör att många tvingas stanna kvar hos den som slår, hotar och kontrollerar. Den som utsätts för våld ska inte behöva vänta på hjälp. Centerpartiet vill ge tjej- och kvinnojourer långsiktiga och stabila förutsättningar genom idéburna offentliga partnerskap, och samtidigt införa en 24-timmarsgaranti för brottsofferstöd i Stockholm. Genom bättre samordning mellan staden och civilsamhället ser vi till att hjälpen kommer snabbt och likvärdigt i hela staden. Vi vill göra det möjligt att lämna på riktigt med skydd och stöd som fungerar direkt, hjälp som håller över tid och en bostadsväg som möjliggör en trygg nystart.

Centerpartiet vill:

62. Införa en 24-timmars garanti så att den som utsätts för våld får stöd direkt
63. Ge tjej- och kvinnojourer långsiktiga avtal och stabil finansiering
64. Skapa fler skyddade boenden och en snabb väg till egen bostad för den som lämnar våld
65. Öka samarbetet med andra kommuner så att fler kan få skydd och stöd att lämna våld, genom att till exempel utveckla Bryt upp-stöd
66. Utbilda socialtjänsten att upptäcka och stoppa ekonomiskt våld i nära relationer

Hedersrelaterat våld och förtryck

Ingen ska få bestämma vem någon annan får vara med, vad någon har på sig eller vilka drömmar någon får ha. Inte ens den närmaste familjen. Hedersrelaterat våld och förtryck får aldrig accepteras. Vardagen kan bli ett fängelse för den som lever med hot, kontroll och våld.

Den som är utsatt för hedersförtryck ska snabbt kunna få stöd och skydd, och få hjälp att ta sig ur situationen. Vi vill att fler vuxna runt barn och unga ska våga se, våga fråga och våga agera när något inte stämmer – även när det är svårt och obekvämt. Det måste finnas enkla och anonyma vägar att larma om oro, så att personal i förskola och skola kan rapportera allvarliga signaler utan rädsla för hot eller att själva bli utsatta.

Stockholm ska också stå upp mot hedersrelaterade brott som barnäktenskap, könsstympning och uppfostringsresor. Skolan ska, i samband med elevhälsokontroller, fråga elever om deras livssituation, inklusive om de riskerar könsstympning eller andra hedersbrott, så att utsatthet upptäcks i tid och hjälp kan sättas in direkt. Vi vill också se ett mer systematiskt arbete när skolbänkar står tomma efter sommarlovet. Vi kan aldrig acceptera att elever bara "går upp i rök" utan att skolan och samhället reagerar direkt. När en elev plötsligt försvinner från undervisningen ska det alltid tas på största allvar och följas upp snabbt för att ingen ska lämnas ensam i en utsatt situation.

Centerpartiet vill:

67. Stoppa hedersförtryck och bekämpa barnäktenskap, könsstympning och uppfostringsresor
68. Göra det snabbt, enkelt och anonymt att larma socialtjänsten angående oro för ett barn, även för skolpersonal
69. Att staden agerar direkt när elever plötsligt försvinner från skolan efter lov
70. Utbilda personal i förskola och skola att upptäcka och agera vid hedersrelaterat våld och förtryck
71. Att alla elever, inom ramen för elevhälsans hälsokontroller, får frågor om könsstympning och hedersförtryck så att utsatta barn kan få stöd i tid

Prostitution och sexuell exploatering

Sexuell exploatering av barn och unga sker ofta i det tysta och allt oftare via nätet. I Sverige uppger ungefär 1 av 100 unga att de någon gång blivit utsatta för sexuell exploatering, fysiskt eller online. Fenomen som "sugar dating" gör att fler kan lockas in i prostitution genom att det först framställs som något oskyldigt: en lyxig middag, fina saker och lite extra pengar. Samtidigt växer den digitala utsattheten snabbt – globalt uppskattas över 300 miljoner barn per år ha drabbats av sexuell exploatering på nätet och sexuellt våld.

I Stockholm ska barn och unga som hamnar i den här utsattheten inte bollas runt mellan olika instanser eller behöva berätta sin historia om och om igen. I dag finns expertstöd i staden, men det riktar sig enbart till vuxna. Barn och unga hänvisas i stället till socialtjänsten i stadsdelarna, där kunskapen om den här typen av exploatering varierar. Även minderåriga har rätt till kvalificerat stöd. Därför behöver den befintliga verksamheten, Mika-mottagningen, breddas så att barn och unga snabbt kan få den specialiserade hjälp de behöver.

Kampen mot prostitution och människohandel kräver att staden och polisen arbetar tätare tillsammans och tar gemensamt ansvar för att slå mot exploateringen. Samtidigt måste Stockholm leva upp till de internationella åtaganden som finns för att skydda brottsoffer. Kartläggningar visar att över tusen sexannonser riktas mot kunder i Sverige samtidigt, och varje år identifieras hundratals människor som offer för prostitution eller människohandel. Många av dem förs till Stockholm och flyttas kort därefter mellan olika städer för att säljas.

Den som utsätts för människohandel ska ha rätt till en period av trygghet och återhämtning med skyddat boende, sjukvård, juridiskt stöd och ekonomisk hjälp. I dag får alldeles för få människor det stödet, trots att polis och hjälporganisationer vittnar om att omfattningen är stor. Stockholm ska alltid stå på brottsoffrens sida. Den som utnyttjas ska få skydd och stöd utifrån sina rättigheter, oavsett om man är folkbokförd i Sverige eller inte.

Centerpartiet vill:

72. Säkerställa att stadens nuvarande stöd mot prostitution byggs ut så att barn och unga som utsätts för sexuell exploatering får rätt stöd snabbt och samlat
73. Utveckla samarbetet med polisen mot prostitution och människohandel och följa upp arbetet varje år
74. Att Stockholm lever upp till internationella krav mot trafficking och alltid ger brottsoffer rätt stöd – även för personer som inte är folkbokförda i Sverige

Psykisk ohälsa

Psykisk ohälsa är en av vår tids största samhällsutmaningar och Stockholm måste bli bättre på att agera innan det är för sent. Den som mår dåligt ska inte behöva vänta tills allt kraschar för att få hjälp. För många börjar det redan i skolåldern, därför måste Stockholm bli bättre på att fånga upp signalerna tidigare och agera snabbare. Orosanmälningar som gäller barn ska hanteras särskilt skyndsamt, särskilt när de kommer från förskola och skola. Vi vill stärka det tidiga stödet i skolan med mer fokus på psykiskt mående genom elevhälsan. För att sänka trösklarna till hjälp vill vi också att alla grundskoleelever i årskurs fyra, sju och nio, samt alla gymnasielever i åk 2 erbjuds ett samtal med skolkurator.

Centerpartiet vill:

75. Erbjuda alla elever i årskurs 4, 7 och 9, samt år 2 på gymnasiet ett samtal med skolkurator
76. Stärka elevhälsan så att fler får stöd innan problemen växer

Humanism, öppenhet och HBTQIA+

Stockholm kommer inte att vara öppet på riktigt så länge människor är tysta av rädsla för hat och diskriminering. I dag gör otrygghet och kränkningar fortfarande att många väljer att gömma vem de är eller drar sig för att visa sin kärlek offentligt. Det är oacceptabelt. I Stockholm ska alla kunna hålla sin partner i handen utan att behöva se dig över axeln. Ingen

ska behöva känna att de måste ändra sig för att passa in på grund av hudfärg, religion, sexuell läggning, könsidentitet eller bakgrund.

Samtidigt visar ny forskning att intoleransen mot HBTQIA+ personer bland unga har ökat. Allt fler ungdomar uttrycker negativa attityder mot homosexuella och transpersoner. Det märks i skolor, på sociala medier och i vardagen där unga vittnar om trakasserier, hot och kränkningar. Utvecklingen är djupt oroande och visar att kampen för allas lika värde inte är vunnen.

Centerpartiet står för ett öppet Stockholm – och vi säger nej till Sverigedemokraternas mörka människosyn. Vi accepterar inte politik som pekar ut, splittrar eller begränsar vissa människors frihet. I vår stad ska alla bemötas med respekt oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller bakgrund. Stockholm ska också vara en stad där människor inte begränsas av rasism, antisemitism eller annan diskriminering. Stadens verksamheter ska vara trygga och inkluderande, och alla ska kunna få stöd utan att mötas av fördomar eller okunskap.

Vi vill också att varje stadsdel ska ha minst en HBTQIA+-certifierad förskola. I ett fullt inkluderande samhälle skulle det inte behövas särskilda verksamheter, men så länge intolerans och en forntida människosyn lever kvar måste Stockholm göra mer för att familjer ska kunna leva i trygghet och frihet. Därför vill vi också stärka och stötta verksamheter som riktar sig till HBTQIA+-personer, särskilt i ytterstaden där utsattheten ofta är som störst och där kulturella hinder kan göra det svårare leva öppet. Det arbetet måste gå hand i hand med ett tydligt ansvar för att motverka hat och fördomar i alla delar av staden, så att friheten gäller alla, på riktigt.

Centerpartiet vill:

77. Stoppa hat, rasism, antisemitism och annan diskriminering
78. Ha minst en HBTQIA+-certifierad förskola i varje stadsdel
79. Stötta mötesplatser och verksamheter för HBTQIA+-personer, särskilt i ytterstaden

Funktionsnedsättning

För många stockholmare är friheten fortfarande villkorad. Personer med funktionsnedsättning kan inte alltid ta sig dit de vill, delta i aktiviteter eller leva lika självständigt som andra – inte för att de saknar vilja, utan för att rätt stöd inte finns. När trösklarna blir för höga, när reglerna är orimliga eller när tillgängligheten brister, begränsas människors liv.

Centerpartiet vill att Stockholm ska fungera för alla. Människor ska kunna jobba, studera, träffa vänner och delta i samhället på sina villkor. För den som vill starta eget företag ska staden inte stå i vägen. Företagande kan vara en väg till frihet och egen försörjning också för dig med funktionsnedsättning. Därför vill vi att staden ger stöd och vägledning till den som vill bli entreprenör, och ser över särskilda stödprogram för att fler ska kunna ta steget och förverkliga sin idé.

Ledsagning och andra insatser ska utgå från individens faktiska behov, göra det möjligt att leva ett aktivt liv och inte begränsas av stelbenta bedömningar. Den som bor med en partner eller familj ska inte automatiskt få mindre stöd. Vägen till socialt liv, fritid och självständighet ska vara oberoende av ens anhöriga. Samtidigt ska anhöriga få bättre stöd, också syskon, som lätt hamnar i bakgrunden när familjens tid och energi behöver läggas på den som har störst

behov. Stockholm måste också bli mer tillgängligt i vardagen, i kollektivtrafiken, stadsmiljön och i parker och friluftsområden så att alla ska kunna ta del av hela staden.

Centerpartiet vill:

80. Att bo tillsammans med till exempel familj eller partner ska inte leda till ett minskat stöd för den med behov
81. Att personer med funktionsnedsättning, samt deras anhöriga ska få bättre stöd
82. Göra Stockholm mer tillgängligt i vardagen – på gator, i kollektivtrafiken och i naturen
83. Öka inkluderingen genom att skapa jobbmöjligheter för personer med funktionsnedsättning och göra det enklare att starta eget företag genom bättre vägledning och stöd

Äldreomsorg

I Stockholm ska äldre kunna känna frihet, trygghet och värdighet. Men i dag brister det. Under vänsterstyret ser vi en ålderism och ett överförmynderi där Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet verkar tro att de vet bättre än personen själv vad de vill och behöver.

Centerpartiet vill att äldre ska ha mer att säga till om när de söker stöd och omsorg från staden. Det ska vara lätt att förstå vilken hjälp man kan få, och man ska känna att man har makt över sin vardag även när man behöver mer stöd. Stockholm ska vara en äldrevänlig stad där äldreomsorgen håller hög kvalitet oavsett vem som utför den, med tydliga krav och bra arbetsvillkor för personalen. Livskvalitet handlar om självbestämmande, trygghet, god mat och dryck, tillgång till kultur och ett respektfullt bemötande.

Ett socialt hållbart Stockholm måste också präglas av tillit till människor – genom hela livet. För Centerpartiet är det en självklarhet att äldre som bor på särskilt boende ska kunna leva ett liv som liknar det de levt tidigare. Att kunna ta ett glas vin eller en grogg till helgen ska inte vara en politisk fråga eller hindras av överförmynderi. Ålder ska inte innebära att rätten till vardagliga val och livskvalitet begränsas.

För oss är det självklart att äldre ska kunna bo kvar hemma så länge viljan och orken finns. Men lika självklart är att ingen ska tvingas bo kvar hemma längre än man själv önskar. Idag är det alltför svårt att få plats på särskilt boende och det finns för få alternativ som servicehus och mellanboenden. Det vill vi ändra på.

Vi vill göra äldreomsorgen till ett yrke man vill söka sig till – och stanna kvar i. Därför behövs tydliga karriärvägar, kontinuerlig kompetensutveckling och bättre möjligheter att utvecklas i jobbet. Erfarenhet ska tas tillvara, inte slitas ut. Fler ska kunna arbeta längre genom bättre arbetsmiljö, stärkt friskvård och villkor som gör det hållbart över tid.

Stockholm behöver fler äldreboenden, fler servicehus och fler boendeformer som passar olika behov och liv – till exempel där personalen talar ditt språk, där husdjur är välkomna eller med HBTQIA+-inriktning. Ensamhet och oro ska tas på allvar och det ska finnas mötesplatser och aktiviteter för äldre i hela staden.

Centerpartiet vill:

84. Att äldre ska själva få välja sitt boende och ha mer inflytande över sin omsorg
85. Göra det lättare för äldre som önskar att bo kvar i hemmet

86. Sänka trösklarna att få plats på ett tryggt boende
87. Stoppa överförmynderi och ålderism – värna äldres rätt till självbestämmande och möjlighet att ta ett glas vin eller en grogg på sitt boende
88. Bygga fler äldreboenden, seniorboenden, servicehus och mellanboenden - med olika inriktningar
89. Förbättra arbetsmiljön och erbjuda fler karriärmöjligheter inom äldreomsorgen

Fler ska kunna flytta när livet förändras

Bostäder och grön stadsbyggnad

Stockholms bostadsmarknad är ett av stadens största tillväxthinder. Den som försöker ta sig in på bostadsmarknaden möts av köer, höga trösklar och osäkra lösningar. Unga kan inte flytta hemifrån och familjer hittar inte en tillräckligt stor bostad till en rimlig kostnad. Stockholms företag går miste om viktig kompetens för att anställda inte hittar någonstans att bo. Under tiden har en osäker andrahandsmarknad vuxit fram, rörligheten har minskat och människor tvingas anpassa sina liv efter ett system som bevisligen inte fungerar.

Bostadsbristen påverkar hela stadens utveckling. Företag får svårare att rekrytera, arbetsmarknaden blir mindre dynamisk och människor tvingas tacka nej till studier och jobb. Samtidigt bidrar ett ensidigt bostadsbyggande och brist på variation i upplåtelseformer till segregation, där postnumret får allt större betydelse för livschanser och vardag. Det är oacceptabelt att skillnaden mellan innerstad och ytterstad är så stor. Alla stockholmare förtjänar en attraktiv stadsmiljö. Stockholm ska utvecklas som en sammanhållen stad, där investeringar i stadsmiljö och kvalitet märks i hela staden. Men lösningen är inte bara att bygga mer. Staden måste också använda det befintliga bostadsbeståndet mycket bättre, bygga på höjden, öka rörligheten och se till att nya bostäder bidrar till en stad som fungerar i vardagen.

Stockholms bostadskö

Kösystemet till hyresrätter har blivit ett ineffektivt och orättvist sätt att fördela bostäder. Köerna är så långa att de i praktiken saknar koppling till människors faktiska behov och livssituationer. Det skapar ett bostadssystem där vissa låses fast medan andra tvingas flytta runt mellan osäkra andra- och tredjehandslösningar. Resultatet är minskad boendetrygghet, färre förstahandskontrakt och i värsta fall svart handel med kontrakt. När rörligheten minskar och otryggheten ökar blir trångboddheten större och skillnaderna mellan människor och stadsdelar cementeras.

Centerpartiet vill se ett tydligare skifte bort från dagens passiva kösystem och mot en mer aktiv och rättvis bostadsförmedling, där fler kan få ett boende utifrån behov och livssituation – inte utifrån vem som tog en kölapp först. Därför vill vi avskaffa bostadskön och ersätta den med en mer aktiv bostadsförmedling, där stadens hyresrätter används bättre och fler kan flytta vidare när livssituationer förändras.

Centerpartiet vill:

90. Skapa en bostadsmarknad där fler hyreslägenheter blir tillgängliga och människor kan få en bostad som de har råd med och som passar deras behov
91. Avskaffa bostadskön och fördela allmännyttans bostäder efter behov
92. Stoppa osäkra andrahandskontrakt och svart handel med hyreskontrakt

Hemlöshet

I Stockholm finns människor som saknar en egen bostad och tvingas bo på härbärgen, i tillfälliga boenden eller sova hos vänner och bekanta. Att stå utan ett tryggt hem är en av de mest utsatta situationer man kan befinna sig i. Ofta handlar det inte om en enda orsak: psykisk ohälsa, missbruk, skulder eller en krånglig livssituation kan göra det svårt att både få och behålla en bostad. För den som kämpar med flera problem samtidigt är en egen bostad ofta

första steget mot stabilitet. Med en fast adress och en trygg plats i livet blir det lättare att ta emot stöd från socialtjänst, vård och andra insatser – och att bygga upp tillvaron igen.

Samtidigt är det inte alla som saknar bostad på grund av sociala problem. För många är det helt enkelt bostadsmarknaden som stänger dörren. För låga inkomster, otrygga anställningar eller för få år i bostadskön gör att människor inte får ett förstahandskontrakt. I den gruppen finns barnfamiljer, ensamstående och personer som lämnat en våldsam relation.

Centerpartiet vill att stadens arbete mot hemlöshet ska vara både förebyggande och inriktat på att fler snabbt får en egen, varaktig bostad. Ingen ska fastna i tillfälliga lösningar när det som behövs är en dörr som går att låsa om sig.

Centerpartiet vill:

93. Stärka det förebyggande arbetet så att vräkningar minskar, särskilt bland barnfamiljer
94. Göra vägen från socialt kontrakt till eget förstahandskontrakt kortare och tydligare
95. Skapa fler boendelösningar för personer som lämnar en våldsam relation, som skyddat boende, mellanboenden och förtur till bostad
96. Bygga ut Bostad först där personer med missbruksproblematik får en egen bostad och stöd samtidigt

Olika bostäder för olika behov

Vi vill att Stockholm använder stadens mark, byggande och sina bostadsbolag bättre för att skapa en mer rörlig och fungerande bostadsmarknad med variation och bostäder som möter verkliga behov. Samtidigt krävs enklare och mer förutsägbara plan- och byggprocesser, så att fler bostäder faktiskt blir byggda. Detaljplaner ska vara flexibla för att göra det enklare att återbruka, bygga om och använda cirkulära lösningar.

Vissa av stadens styrdokument har i praktiken blivit bromsklossar för utveckling och nytänkande. Centerpartiet vill därför se över Stockholms byggnadsordning och arkitekturpolicy så att de främjar, inte hindrar, spännande, vacker och innovativ arkitektur. Stockholm ska våga bygga nytt, högt och visionärt, och släppa fram fler idéer som gör staden mer levande och attraktiv.

Stadsbyggandet ska präglas av en grön stadsutveckling, variation och långsiktighet. När Stockholm växer ska det ske genom blandade stadsdelar med olika upplåtelseformer, bostadsstorlekar och prislägen. En stad som byggs för olika människor i olika skeden av livet blir mer dynamisk, tryggare och motståndskraftig mot segregation. Staden behöver skapa fler flexibla boendelösningar som passar olika livsskeden och behov. Vi vill att Stockholm vågar pröva nya, kreativa och kostnadseffektiva boendeformer genom att använda befintliga fastigheter, i stället för att låta lokaler stå tomma samtidigt som många saknar bostad. Det ska gå att testa smarta lösningar i liten skala och snabbt skala upp det som fungerar, i samarbete med företag, civilsamhälle och akademi. Samtidigt ska Stockholm utvecklas på ett sätt som tar vara på det som redan finns och bygger en stad som fungerar i vardagen – med bostäder, service och stadsmiljöer som hänger ihop.

Centerpartiet vill:

97. Bygga på höjden, även på befintliga byggnader, och bygga fler bostäder i hela Stockholm så att fler kan hitta ett hem
98. Skapa blandade stadsdelar med hyresrätter, bostadsrätter och småhus sida vid sida
99. Göra om tomma lokaler och befintliga fastigheter till nya bos täder
100. Använda stadens mark och bostadsbolag för att få fram bostäder där behoven är störst
101. Förenkla regler och korta plan- och byggprocesserna så att bostadsbyggandet kan påbörjas snabbare
102. Utveckla befintliga områden med mer service, grönska och trygghet i vardagen

Klimatsmart byggande

Bostäder och stadsbyggnad är också en del av klimatomställningen. Genom energieffektiva hus, klimatsmarta material, solceller på taken och närhet till kollektivtrafik kan utsläppen minska och stadsmiljöerna bli bättre. Klimatsmarta byggmetoder, som byggnader i trä och återbruk, för att minska utsläppen från byggsektorn ska främjas. En tät, grön och levande stad är både mer hållbar och mer attraktiv att leva i.

För Centerpartiet är tillväxt och utveckling inte motsatser till hållbarhet, utan en förutsättning för att klara klimatomställning, välfärd och trygghet. Ett Stockholm som slutar växa riskerar att få mindre resurser – och mindre framtidstro.

Centerpartiet vill:

103. Bygga fler hus i trä och använda klimatsmarta material som minskar utsläppen
104. Ställa krav på energieffektiva hus med solceller och låg energiförbrukning
105. Bygga nära kollektivtrafik och service så att fler har möjlighet att leva utan bil

En stark start gör skillnad i livet

Förskola, skola och utbildning

Stockholm ska vara en stad där man kan lita på att ens barn får en bra start i livet. Men så ser det inte ut i dag. Alldeles för många elever försvinner i mängden, stödet kommer för sent och skillnaderna mellan skolor är för stora. När vuxenvärlden inte hinner fånga upp i tid blir vägen tillbaka längre för varje vecka som går. Det är ett svek mot barnen, mot lärarna och mot alla föräldrar som bara vill att vardagen ska funka.

Men skolan handlar inte bara om barn och unga. Ibland behöver livet ta en ny riktning även senare. Centerpartiet vill därför att det ska vara enkelt att byta karriär, läsa vidare eller börja om när man behöver det. Vi vill stärka vuxenutbildningen och öka valfriheten, så att fler kan ta nästa steg – förverkliga sina mål, komma in i arbete eller hitta en ny väg i livet. En stark vuxenutbildning är också avgörande för integrationen och för att Stockholm ska ha den kompetens som företag och välfärd behöver. Vi accepterar inte en utveckling där fler elever tappar fotfästet, där tryggheten brister, där livsvalen är få och där kunskapsluckor växer. Centerpartiet vill göra Stockholm till en stad där skolan håller hög kvalitet i varje stadsdel – och där fler får chansen att lyckas.

Barngrupper och klasstorlekar

Stockholm står inför en tuff demografisk utmaning: det föds färre barn och årskullarna blir mindre. Det är en utveckling som inte får gå ut över elever och familjer. I förskolan är barngrupperna fortfarande ofta för stora och tillgången till legitimerade förskollärare ojämn. Det begränsar möjligheten att bygga trygga relationer, arbeta språkutvecklande och tidigt uppmärksamma barn som behöver extra stöd. Faktum är att 8 av 10 förskolor i Stockholm har större grupper för 1–3-åringar än vad Skolverket rekommenderar. Skillnaderna mellan stadsdelar är tydliga och vilka insatser som erbjuds barn i behov av särskilt stöd skiljer sig markant. Så ska det inte vara i Stockholm. När staden behöver anpassa förskolor och skolor utifrån demografin ska lösningen inte bara vara att stänga ner. Vi ska ta vara på möjligheten att höja kvaliteten: minska barngrupperna, sänka klasstorlekarna och öka lärartätheten.

Centerpartiet vill att Stockholm ska vara en stad där alla barn får en bra start i livet och där förskola och skola ger verkliga möjligheter – oavsett bakgrund eller bostadsområde. För oss handlar det om att vuxna ska ha tid att se barn, och att stöd ska sättas in tidigt när något börjar skava. Vi vill stärka förskolan genom mindre barngrupper och hög professionell närvaro. Varje barngrupp ska ha minst en legitimerad förskollärare, och barngruppernas storlek ska minska med Skolverkets riktmärken som mål. Det skapar bättre förutsättningar för trygghet, språkutveckling och tidiga insatser för barn som behöver extra stöd.

Centerpartiet vill:

106. Öka lärartätheten i förskola och grundskola, även i en tid då barnafödandet minskar
107. Minska barngrupperna i förskolan, särskilt för yngre barn (år 1-3)
108. Göra klasserna mindre så att varje elev får mer tid med sin lärare
109. Att varje barngrupp har minst en legitimerad förskollärare

Lärares förutsättningar

I skolan möter många elever undervisningsgrupper som är för stora för att läraren ska hinna se varje elev. Många lärare och rektorer kämpar idag med en ohållbar arbetssituation. Tid som borde gå till eleverna äts upp av administration, av att klasserna är för stora och att många kollegor saknar rätt utbildning. Detta drabbar inte bara lärarna, utan framför allt elevernas möjlighet att lära sig och utvecklas. Centerpartiet vill vända utvecklingen. Genom att ge lärare och rektorer rätt förutsättningar, mer tid och större förtroende, bygger vi en skola där kunskap och framtidstro kan växa i hela staden.

Centerpartiet vill:

110. Minska lärarnas administration så att mer tid går till undervisning och elever
111. Ge lärare i Stockholm stärkta möjligheter till kompetensutveckling genom hela sitt yrkesliv

Mobbning och otrygg skolmiljö

Psykisk ohälsa, tidigare skolmisslyckanden eller en otrygg skolmiljö med mobbning kan göra att elever successivt tappar kontakten med skolan. Många elever går till skolan med en klump i magen, drar sig för att gå dit och längtar bara efter att få komma hem igen. När frånvaron blir långvarig blir vägen tillbaka allt svårare, och risken för utanförskap ökar. Mobbning och trakasserier ska tas på allvar. Om en elev gång på gång förstör studieron eller gör andra otrygga ska skolan kunna agera direkt och flytta eleven, så att både eleven och resten av klassen får lugn och trygghet.

Centerpartiet vill:

112. Stötta skolor att sätta in effektiva insatser vid mobbning
113. Stärka skolors möjligheter att skapa studiero

Mer stöd för den som behöver

Tidiga och kraftfulla stödinsatser är avgörande för att fler barn ska må bra och kunna prestera utifrån sin bästa förmåga i förskolan och skolan. Det är bättre att gå in med ordentligt stöd tidigt och kunna trappa av över tid, än att låta en elev misslyckas gång på gång innan hjälpen sätts in. När ett barn först måste misslyckas gång efter annan, riskerar både självkänslan och motivationen att ta skada, samtidigt som arbetssättet är ineffektivt och kostsamt i längden. Samtidigt finns barn och familjer som tidigt signalerar behov av stöd, men där insatserna inte alltid är tillräckligt kraftfulla eller samordnade. Barnavårdscentral, elevhälsa, förskola, skola, socialtjänst, sjukvård och fritidsverksamhet arbetar ofta parallellt, utan att mötas runt barnet. När ansvar och information inte hänger ihop mellan verksamheter riskerar barn att bli utan det stöd de behöver.

Allt fler elever har behov som kräver mer stöd i förskolan och i skolan – inte minst elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) som till exempel ADHD, autism och språkstörning. I dag beror det för ofta på vilken förskola eller skola eleven går i om den får rätt hjälp, i rätt tid. Det är oacceptabelt. Centerpartiet vill att Stockholm ska bli bättre på att tidigt upptäcka barn och elever som behöver särskilt stöd, och att verksamheterna får tydligare arbetssätt som faktiskt fungerar. Vi vill också att personalen får mer kunskap och kompetens om NPF, så att fler får rätt bemötande och rätt anpassningar – utan att behöva kämpa sig igenom onödiga misslyckanden först.

Varje elev som lämnar gymnasiet utan examen riskerar att hamna längre från arbetsmarknaden, fortsatta studier och egen försörjning. Det ökar risken för utanförskap och begränsar ungas möjlighet att forma sin egen framtid. Därför ska den som inte når kraven för gymnasieexamen efter tre år erbjudas ett fjärde gymnasieår. Ingen elev ska lämnas utan en verklig möjlighet att lyckas.

Samtidigt behöver staden fortsätta bygga ut resursverksamheter och se till att resursskolor finns som en självklar del av skolutbudet, så att alla får en skolgång som fungerar på riktigt.

Centerpartiet vill:

114. Effektiva insatser sätts in tidigt vid tecken på stödbehov, med eller utan diagnos
115. Samla skola, elevhälsa och socialtjänst runt barnet så att ingen faller mellan stolarna
116. Se till att elever med NPF får ännu tidigare stöd och att personal får mer kunskap om NPF
117. Bygga ut resursverksamheter och se till att resursskolor finns för de elever som behöver det
118. Följa upp vilka elever som riskerar att inte nå målen varje termin och sätta in mer stöd
119. Erbjuda ett fjärde gymnasieår för elever som behöver mer tid att ta examen

Större utmaningar för den som kan gå längre

När undervisningen inte fungerar för alla elever ska skolan ha möjlighet att testa nya arbetssätt, istället för att låta barn misslyckas i ett system som inte är anpassat för dem. Det handlar om att ge mer stöd där det behövs, rätt förutsättningar för dem som fungerar bra och större utmaningar för elever som kan gå snabbare fram. När undervisningen bättre möter olika nivåer stärks både studieron och resultaten för hela klassen.

Centerpartiet vill:

120. Ge elever som ligger före möjlighet att läsa snabbare, fördjupa sig och få större utmaningar

Elever med hög skolfrånvaro

I dag fungerar skolan inte för alla. När tempot är för högt, miljön för stökig eller stödet för svagt kan elever som inte passar in i mallen till slut slås ut och fastna hemma. Då måste skolan kunna agera snabbt, med uppföljning och hembesök. Centerpartiet vill att Stockholm använder digitala arbetssätt som ett sätt att nå elever som inte kommer till skolan, bygga tillbaka kontakten och ge stöd att hitta vägen tillbaka. Genom digital kontakt kan skolan möta eleven där den befinner sig, bygga relation och skapa en väg tillbaka steg för steg.

Det kan handla om flexibla lösningar, digitalt stöd och tät uppföljning under en period som gör att återgången blir möjlig – med målet att eleven ska kunna komma tillbaka till skolan och känna att det finns vuxna som håller i hela vägen.

Centerpartiet vill:

121. Agera direkt när en elev börjar få hög frånvaro och koppla omgående in skolkurator
122. Erbjud digital undervisning för hemmasittare och verka samtidigt för återgång till skolan och dess viktiga sammanhang. Samt att direkt vid tecken på hög frånvaro nå en elev med digital eller personlig kontakt och stöd från elevhälsan

Språk och integration

Språket är nyckeln till att klara skolan och komma in i samhället. För den som inte förstår undervisningen blir allting svårare – och då riskerar även betyg och självkänsla att hamna på efterkälken. Därför vill Centerpartiet att Stockholm prioriterar språkutveckling tidigt, redan i förskolan, och ser till att språkträning finns i vardagen: i skolan, på fritids, i kontakt med arbetslivet och genom föreningslivet. Ju tidigare stödet kommer, desto större chans att fler barn och föräldrar lyckas.

Tidöregeringen har valt en annan väg. Deras återvandringsbidrag har satt en prislapp på 25 000 kronor per barn som lämnar Sverige. För många barn som växer upp här, som går i svensk skola och kallar Stockholm sitt hem, skickar det en brutal signal: att de inte hör hemma här.

Centerpartiet säger nej. Vi tänker inte betala människor för att försvinna. Vi vill ta pengarna från återvandringsbidraget och i stället lägga dem där de gör skillnad på riktigt: i klassrummet. Därför vill vi höja lärarlönerna med 5 000 kronor i månaden för den lärare som börjar jobba i en skola med särskilda utmaningar. Tidöpartierna ger barn en enkelbiljett härifrån. Vi ger barn en chans att lyckas här.

Centerpartiet vill:

123. Avskaffa återvandringsbidraget och använda de pengarna till att höja lärarlönerna med 5 000 kronor i skolor med stora utmaningar
124. Satsa på tidig språkutveckling i förskolan och stärka språkträningen i skola och fritids

Från frö till skörd i förskolan

Förskolan är många barns första möte med naturen, maten och hur saker växer. Vi vill att alla förskolebarn i Stockholm ska få möjlighet att odla – från frö till skörd.

Att odla tillsammans lär barn tålamod, ansvar och hur mat faktiskt blir till. Det stärker språkutveckling, naturkunskap och förståelsen för hållbarhet på ett konkret sätt. Samtidigt skapar det stolthet och rörelseglädje i vardagen.

Stockholm ska ta vara på gårdar, innergårdar, tak och närliggande grönområden så att fler barn får känna jord under naglarna och se något de själva planterat växa. Det kan också ske i samarbete med de gröna näringarna och civilsamhället, till exempel lokala odlare, stadsodlingsinitiativ och föreningar som kan bidra med kunskap, inspiration och praktiskt stöd i odlingen.

Centerpartiet vill:

125. Göra odling till en del av förskolans pedagogik i hela staden
126. Att alla förskolebarn ska få möjlighet att lära sig att odla – från frö till skörd

Rätten att välja

Under vänsterstyret har fristående förskolor och skolor motats bort av ideologiska skäl – inte för att de nödvändigtvis har fungerat dåligt, utan för att de drivits i “fel” form. Det är en politik som sätter partipolitik före barnens bästa. Centerpartiet accepterar inte att

välfungerande och uppskattade verksamheter offras för ideologiska låsningar. Familjer och barn vet själva bäst vilken förskola eller skola som passar deras behov. Det är varken Socialdemokraternas eller Vänsterpartiets uppgift att välja åt dem.

Idag avgörs chansen att få plats på en eftertraktad skola ofta av en sak: när barnet ställdes i kö. Det gynnar dem som hade koll från början – och missgynnar nyinflyttade familjer, föräldrar som inte visste hur systemet fungerar och barn som råkar vara födda sent på året. Så ska det inte vara. Centerpartiet vill att staden ska ha ett gemensamt och enkelt kösystem, där du kan ställa ditt barn i kö tidigast ett år före skolstart. Då får fler familjer samma chans att välja skola.

Centerpartiet vill:

127. Att familjer själva ska få välja skola
128. Införa ett gemensamt system för skolval för alla skolor där anmälan görs tidigast ett år före skolstart

Fritidshem och fritidsklubb

Skolornas fritidsverksamhet spelar en viktig roll för många barn och familjer i Stockholm. De ger en trygg plats efter skolan, möjlighet till gemenskap och meningsfulla aktiviteter. Samtidigt menar Centerpartiet att stadens resurser ska användas där de gör störst nytta. Vänsterstyret har gjort fritidsklubbarna avgiftsfria för alla, oavsett familjens ekonomi. Vi anser att det är mer rimligt att stödet riktas till de familjer som faktiskt behöver det.

Därför vill vi införa en differentierad avgiftsmodell för fritidsklubbarna, liknande den som redan finns i kulturskolan. Familjer med begränsad ekonomi ska kunna få en lägre avgift eller avgiftsfri plats, medan de som har möjlighet att betala också gör det. På så sätt kan fler barn få tillgång till fritidsklubb samtidigt som staden använder sina resurser mer ansvarsfullt.

Med en sådan modell sänker vi trösklarna för de familjer som har störst behov, utan att belasta stadens ekonomi i onödan. Det är ett mer träffsäkert sätt att stärka barns fritid och samtidigt ta ansvar för stockholmarnas skattepengar.

Centerpartiet vill:

129. Att avgiften till fritidsklubbar beräknas efter familjers inkomst – oavsett skolform

En enklare skolvardag för föräldrar

I dag använder Stockholms förskolor och skolor många olika kommunikationsverktyg. Det skapar ett virrvarr av information som lätt missas. Plötsligt glöms matsäcken, skridskorna blir kvar hemma och föräldramötet passerar utan att någon ens såg kallelsen. Stockholms familjer sliter redan med livspusslet. De behöver inte fler stressmoment som hade gått att undvika. Centerpartiet vill se en mer användarvänlig vardag i förskola och skola, där vårdnadshavare får tydlig information i god tid och på ett och samma ställe.

Samtidigt behöver byråkratin i skolan minska. Genom så kallade onödighetsinventeringar kan skolor gå igenom möten, rutiner och administrativa uppgifter för att identifiera sådant som inte längre skapar värde. Uppgifter som inte bidrar till elevernas lärande eller en fungerande skolvardag för elever och vårdnadshavare ska kunna tas bort, så att mer tid kan läggas på undervisning.

Centerpartiet vill:

130. Samla all information till vårdnadshavare på ett ställe för att förbättra informationsspridning och samarbete mellan skola och vårdnadshavare
131. Ta bort byråkrati för lärare och föräldrar genom onödighetsinventeringar

Utbildning och arbetsliv måste hänga ihop

Utbildningssystemet är också för stelt för många unga. Alla passar inte in i samma form, och övergångarna mellan grundskola, gymnasium och vidare studier eller arbete fungerar inte alltid tillräckligt väl. När skolan misslyckas med att fånga upp olika behov i tid påverkas inte bara individens framtid, utan också stadens möjlighet till kompetensförsörjning, sysselsättning och social hållbarhet. Skola, utbildning och arbetsliv måste hänga ihop bättre, med fler möten mellan unga och arbetslivet genom praktik, mentorskap och lokala samarbeten. Mentorskap och generationsöverbryggande insatser ska stärkas, där yrkesverksamma och seniorer kan bidra med erfarenhet och bli förebilder för unga.

Centerpartiet vill:

132. Knyta skolan närmare arbetslivet genom praktik, mentorskap och samarbeten med lokala företag
133. Skapa fler mentorsprogram där företagare, yrkesverksamma och seniorer stöttar unga
134. Bygga ut satsningen på SAO-jobb (studiemotiverande arbetslivsorientering-jobb) i skolan med målet att det ska vara tillgängligt för alla elever i högstadiet

Egen försörjning före utanförskap

Företagande och sysselsättning

Jobben och företagen ska bli fler. För det ska lyckas så måste Stockholm vara Sveriges tillväxtmotor. Idag är det långt ifrån alla som får möjlighet att bidra och försörja sig genom arbete. Arbetslösheten ökar i Stockholm, det är ett misslyckande för individen och samhället. Samtidigt som många företag har svårt att hitta rätt kompetens står alltför många människor utanför arbetsmarknaden. Det bromsar både människor och stadens utveckling.

När företagare får rätt förutsättningar växer Stockholm. Då skapas fler jobb, mer framtidstro och mer pengar till välfärden. Centerpartiet vill minska byråkratin före företagare och skapa ett företagsklimat som faktiskt håller måttet. Med rätt utbildning och fler vägar in på arbetsmarknaden kan fler bidra, växa och bygga sin egen framtid.

För Centerpartiet är jobb mer än lön. Det är frihet. Det är att kunna stå på egna ben, känna stolthet och vara en del av samhället. När fler kommer i arbete stärks också tryggheten och integrationen, samtidigt som fler får kraft att lämna destruktiva miljöer och våldsamma relationer. Att barn får se sina föräldrar gå till jobbet spelar en stor roll för såväl framtidstro som vardagens stabilitet.

Om livet kraschar ska stadens stöd hjälpa dig tillbaka, inte hålla dig kvar i utanförskap. Att fler kan jobba och försörja sig själva stärker både den egna friheten och Stockholms möjlighet att finansiera välfärd och trygghet. Därför vill vi också att fler unga tidigt ska få upp ögonen för företagande – som en möjlig väg till jobb, egen försörjning och ett friare liv.

Ansvar för stockholmarnas pengar

När fler arbetar och försörjer sig själva stärks också stadens ekonomi. Det gör att vi kan finansiera välfärd och trygghet utan att höja skatten. Centerpartiet vill att skatten i Stockholm ska vara så låg som möjligt, men så hög som nödvändigt, för att klara kommunens kärnuppdrag. Stockholmarna ska kunna lita på att varje skattekrona används ansvarsfullt och effektivt. Vi tar inte in mer än vad som behövs, och vi slösar inte med människors hårt intjänade pengar.

Att fler går från bidrag till egen försörjning är avgörande både för individens frihet och för stadens ekonomi. Därför behöver Stockholm kombinera tydliga krav med ett starkt stöd. Den som kan arbeta ska också göra det, och den som behöver stöd ska mötas av aktiva insatser som leder vidare till jobb, utbildning eller praktik.

Centerpartiet vill:

135. Hålla skatten så låg som möjligt genom fler i arbete, tydliga prioriteringar och effektiv användning av skattemedel
136. Ge stöd för att fler ska komma i arbete och ställa krav på aktivitet för att få ekonomiskt stöd

Schysst jobb istället för snabba cash

Allt yngre barn riskerar att dras in i kriminalitet. Rekryteringen sker i dag på mellanstadiet – ibland ännu tidigare. Då måste samhället vara snabbare än gängen.

Ett första jobb kan vara avgörande. Att tjäna sina egna pengar, få arbetslivserfarenhet och möta en vuxen handledare som ser och ställer krav skapar stolthet, struktur och framtidstro. Det är något helt annat än snabba pengar på fel sida av lagen.

Stockholm ska därför erbjuda feriejobb tidigare än i dag – särskilt i områden där riskerna är som störst. Unga ska inte behöva vänta tills problemen vuxit sig stora innan samhället kliver in. Ett feriejobb är inte bara en inkomst. Det är en investering i trygghet, ansvar och framtid.

Centerpartiet vill:

137. Sänka åldern på feriejobb till 13 år i ytterstaden
138. Rikta feriejobb till unga i riskzon för kriminalitet och utanförskap
139. Införa obligatoriskt handledarstöd och mentorskap i stadens feriejobb

Integration

I Stockholm lever alltför många i utanförskap. Människor som vill jobba, stå på egna ben och bygga ett liv här fastnar i krångel och system som inte leder någonstans. Samtidigt finns jobben, men vägen dit är många gånger för brant. När människor inte kommer in i arbete blir det svårare att lära sig svenska, svårare att få nya kontakter och svårare att känna sig hemma. Det skapar ett Stockholm som glider isär.

Att kunna svenska är avgörande för att få jobb och bli en del av samhället. Språket öppnar dörrar till arbete, gemenskap och framtidstro. Därför ska språkutbildning gå hand i hand med jobb och praktik – så att fler snabbare kan komma in, bidra och stå på egna ben.

Centerpartiet vill att fler ska få chansen att etablera sig på riktigt. Stockholm ska bli bättre på att skapa vägar till jobb, särskilt för utrikes födda kvinnor och unga som står långt från arbetsmarknaden. Staden ska använda sin egen kraft bättre genom att ställa sociala krav i upphandlingar – så att fler får en väg in genom praktik, lärlingsplatser och riktiga jobb.

När människor får ett första jobb öppnas nya möjligheter. Det är så vi bygger ett tryggare Stockholm som håller ihop.

Centerpartiet vill:

140. Skapa fler praktik- och instegsjobb i stadens verksamheter
141. Låta stadens upphandlingar skapa jobb för människor som i dag står utanför arbetsmarknaden
142. Kombinera svenskundervisning med jobb och praktik, så att fler snabbare kommer i arbete.
143. Att Stockholm utvecklar en tydlig etableringskedja för nyanlända som leder till egen försörjning

Stoppa de orimliga utvisningarna

Utvisningarna har nått nya orimliga nivåer de senaste månaderna. Det är en direkt följd av Tidöregeringens migrationspolitik. Sverige ska ha en ordnad migrationspolitik. Men den måste också vara human. Det som nu sker är något annat.

I dag utvisas unga vuxna den dag de fyller 18 år, trots att de vuxit upp i Sverige, gått i skolan här och har hela sin familj här. Det är ett system som medvetet prioriterar hårda tag framför

sunt förnuft och medmänsklighet. Tonåringar slits från sina familjer och skickas till länder de knappt varit i eller inte ens talar språket i.

Samtidigt ser vi hur kompetensutvisningar ökar. Människor som arbetar, betalar skatt, lär sig svenska och bygger sina liv i Stockholm tvingas lämna Sverige på grund av teknikaliteter och skärpta regler. Stockholm är Sveriges tillväxtmotor. För att staden ska fortsätta växa och klara välfärden krävs rätt kompetens.

Vi har sett kockar som drivit restauranger i Stockholm i flera år men utvisas för att fel försäkring tecknats. Ingenjörer inom tech-branschen som förlorar sin framtid här på grund av en miss i en anställningsannons. Undersköterskor och vårdbiträden som blivit oumbärliga i äldreomsorgen men ändå rycks bort från sina arbetsplatser. Det är orimligt – och det försvagar både för företag och välfärd.

Stockholm konkurrerar med andra internationella storstäder om talang, företag och investeringar. För att klara kompetensförsörjningen och stärka stadens tillväxt behöver Stockholm bli en starkare talanghub. Det innebär att staden aktivt ska arbeta tillsammans med företag, universitet och myndigheter för att attrahera och ta tillvara internationell kompetens. Den som kommer hit för att arbeta, forska eller starta företag ska mötas av tydliga processer, bättre stöd och en snabbare väg in i arbetslivet och samhället.

Svensk migrationspolitisk behöver en tydlig kursändring. Vi kan kombinera ordning och reda med humanitet och arbetslinje. Den som arbetar, följer reglerna och bidrar till samhället ska inte leva i ständig osäkerhet.

Centerpartiet vill:

144. Stoppa kompetensutvisningar – människor som jobbar och behövs i välfärden ska få stanna
145. Slopa lönegolvet på 33 390 kronor i månaden. Kravet ska vara lön enligt kollektivavtal eller praxis i branschen
146. Införa en övergångslösning för spårbytare som följt tidigare regler
147. Låta den som kommit till Sverige som anhörig få stanna till 21 år
148. Skapa en ventil för anknytning och en tydlig väg till permanent uppehållstillstånd för den som vuxit upp i Sverige
149. Låta den som är född i Sverige ansöka om uppehållstillstånd eller medborgarskap från Sverige
150. Göra Stockholm till en internationell talanghub genom bättre samverkan mellan stad, näringsliv, universitet och myndigheter för att attrahera och behålla kompetens från hela världen

Kompetensförsörjning

Stockholm behöver fler som kan och vill jobba. I dag är det personalbrist i allt från omsorg och förskola till bygg, transport och tekniska yrken. Samtidigt fastnar många människor i väntan, omvägar och system som inte leder fram. När matchningen mellan utbildning och jobb inte fungerar blir det svårare att få fler i arbete, svårare att växa som stad och svårare att få vardagen att gå ihop för både familjer och arbetsgivare.

Därför måste Stockholm bli bättre på att öppna vägar till jobb och ta vara på den kompetens som redan finns. Yrkesutbildningar, vuxenutbildning och språkutbildning ska leda till riktiga jobb, inte bara till nya köer och nya blanketter. SFI och vuxenutbildning ska tydligare kopplas

till bristyrken och arbetsgivarnas behov, så att vägen från klassrum till arbetsplats blir kortare. Den som vill ta ett steg framåt ska mötas av möjligheter, inte av stängda dörrar.

Centerpartiet vill:

151. Bygga ut yrkesutbildningar som leder till jobb i bristyrken
152. Inför fler lärlingsprogram och samarbeta tätare med arbetsgivare så att fler snabbt kommer i jobb
153. Koppla SFI och vuxenutbildning tydligare till jobb och branschbehov

Företagande

Fyra av fem jobb skapas av små och medelstora företag. Det är de som håller Stockholm levande. Många företagare upplever dock att staden inte är så företagarvänlig som den borde vara. Tillstånd tar för lång tid, reglerna är krångliga och kontakten med kommunen känns ofta splittrad och svårbegriplig. För små och växande företag blir det ett onödigt hinder, trots att det är just de som skapar en stor del av jobben. När seriösa företag trängs undan lämnas i stället utrymme för oseriösa aktörer, något som slår både mot schyssta arbetsvillkor och mot tilliten i samhället.

Stockholm har flera områden med stor potential att bli motorer för innovation och nya jobb. Där finns kompetens, driv och företag som vill växa, men då måste staden sluta stå i vägen. Det ska vara lätt att starta, driva och utveckla företag, oavsett om det handlar om att skapa framtidens teknik eller driva frisörsalong, bageri eller den lilla restaurangen runt hörnet. För det är ofta de små, lokala företagen som håller ihop vardagen i en stadsdel och gör att människor trivs, stannar och känner trygghet.

Stockholm ska vara en stad där det händer saker. Vi vill skapa fler ytor där företag kan testa nytt – pop-ups, marknader, food trucks och mer liv på torg och gågator, även utanför innerstan. Vänsterstyret säger ofta nej när företagare vill prova en idé, och gör sedan samma sak själva i kommunens egen regi. Centerpartiet vill tvärtom släppa fram fler som vill skapa jobb – inte konkurrera ut dem.

Under vänsterstyret har Stockholm rasat i företagsklimat. I Svenskt Näringslivs ranking har staden tappat två år i rad och ligger nu på plats 151 – ett kvitto på att företagare möts av för mycket krångel. Vi vill att staden ska klättra tydligt i nationella företagsmätningar genom kortare handläggningstider, bättre samordning och en tydligare väg in för företagare till stadens verksamheter. Företag ska inte behöva fastna i stadens köer för att få sina tillstånd. En restaurang som sköter sig ska inte behöva slåss mot blanketter för att ställa ut några bord. Vi vill göra det enkelt att få en liten uteservering på plats – och få besked snabbt. Har en komplett ansökan skickats in och uppfyller kraven ska staden säga ja direkt, inte låta företag vänta i månader på ett svar.

Idag är stadens upphandlingar ofta riggade för de stora jättarna. Centerpartiet vill öppna dörren för småföretagare genom att dela upp upphandlingar i mindre delar, så att fler kan vara med och vinna. Varje stadsdel ska ha lokala näringslivsråd där företagare kan lyfta problem direkt med tjänstemän och politiker. Seriösa småföretag ska mötas av tydlighet, stöd och tillit, inte onödigt krångel.

Centerpartiet vill:

154. Förbättra Stockholms företagarklimat, med sikte på topp 20 i svenskt näringslivs företagarindex
155. Etablera ett företagarborgarråd som blir en stark näringslivsröst i stadshuset och en lotsväg in för företagare.
156. Ge företag snabbare besked och säga ja automatiskt till ansökningar om staden inte svarar i tid
157. Tillåta små uteserveringar på 1,5 meter utan ansökan
158. Göra det möjligt för fler småföretag att vinna stadens upphandlingar
159. Att kommunen inte konkurrerar ut företag som kan göra jobbet bättre
160. Att staden ska peka ut 100 platser för torghandel, uteserveringar och food trucks i hela Stockholm
161. Inför lokala näringslivsråd i varje stadsdel så att företagare blir hörda och får en enkel kontakt in i staden
162. Slopa avgifterna för torghandel, food-trucks, uteserveringar och gårdsförsäljning
163. Återinföra stödet till Nyföretagarcentrum som stöttar nyföretagande och unga entreprenörer

Promenadvänliga gator och snabba cykelstråk

Trafik och stadsmiljö

Stockholm är en stad byggd kring vatten, grönska och rörelse. Samtidigt präglas många stockholmares vardag idag av köer, buller, luftföroreningar och en trafikmiljö som inte alltid fungerar – varken för människor eller för klimatet. Hur vi tar oss till jobbet, skolan eller fritidsaktiviteter påverkar både livskvalitet och utsläpp, men också hur tillgänglig och sammanhållen staden upplevs.

Klimatsmart resande

Trafiken är i dag en stor källa till utsläpp och trängsel, särskilt i delar av innerstaden. Att fler rör sig med kollektivtrafik, cykel, gång och andra gröna trafikslag är några av de mest effektiva verktygen vi har för att minska utsläppen, minska trängseln och göra Stockholm grönare och roligare. Samtidigt är alternativen inte alltid tillräckligt attraktiva, särskilt för dem som bor i ytterstaden eller behöver kombinera olika färdsätt. När kollektivtrafik, cykel och gång inte fungerar tillräckligt bra ökar beroendet av bilen, även när viljan att resa mer hållbart finns. Om vi menar allvar med att nå klimatmålen, måste det vara både enkelt och prisvärt att resa klimatsmart.

Centerpartiets trafikpolitik bygger på att minska klimat- och miljöpåverkan från trafiken. Varje investering i ny infrastruktur ska prövas utifrån samma förutsättningar: minskad trängsel, ökad framkomlighet, minskad klimatpåverkan och bättre luftkvalitet. Att satsa på klimatsmarta trafikslag är att satsa på klimatet och i ett Stockholm som fungerar för fler. För att klara omställningen behöver politiken tydligt peka ut riktningen: det ska alltid vara billigare, enklare och tryggare att resa hållbart än att köra bil.

Centerpartiet vill:

164. Göra det billigare, enklare och tryggare att resa med kollektivtrafik, cykla och gå
165. Satsa på cykelstråk och kollektivtrafik där fler faktiskt kan lämna bilen
166. Lösa trafikstockningar med smart trafikstyrning och bättre flöden
167. Alla barn ska kunna kan gå och cykla säkert i hela Stockholm

En promenadvänlig stad

Att kunna ta sig fram till fots ska vara enkelt, tryggt och tillgängligt – i hela Stockholm. I dag är det för många gångvägar som är mörka, otrygga eller svåra att ta sig fram på, särskilt på kvällstid.

Centerpartiet vill att fler ska kunna röra sig tryggt genom staden med bättre belysning längs promenadstråk och i parker, och med insatser som gör att gångbanor hålls framkomliga. Vi vill göra om fler gator till gågator och stadsliknande boulevarder – med plats för människor, grönska och vardagsliv, inte bara genomfartstrafik.

Staden ska också bli bättre på att undanröja hinder i vardagen, så att det fungerar att ta sig fram oavsett om man går med barnvagn, rullator eller använder rullstol. Stockholm ska vara en stad där människor kan känna sig fria att röra sig – inte begränsad av mörker, dålig sikt eller bristande tillgänglighet. På många håll är trottoarerna för trånga och gångstråken hänger inte ihop. Vi vill bredda där det behövs och bygga ihop ett sammanhängande nät av gångvägar i hela staden.

Centerpartiet vill:

168. Skapa fler gågator, sommargågator och gröna boulevarder med plats för människor och vardagsliv
169. Göra det tryggt att promenera i hela Stockholm med bättre belysning utan otrygga platser
170. Hålla trottoarer och gångbanor framkomliga året om
171. Göra det lätt att ta sig fram med barnvagn, rullator eller rullstol i hela staden

En cykelvänlig stad

En cykelvänlig stad är en trevlig stad. Det ska bli lättare, tryggare och roligare att använda cykeln i Stockholm. Den trafik vi planerar för är också den trafik vi får. Därför ska cykeln prioriteras över bilen när vi tar fram nya trafiklösningar, stadsdelar och under ombyggnationer.

Det största problemet för cyklister är inte viljan – det är att cykelvägarna inte hänger ihop. Stockholm måste bygga bort glappen i cykelvägnätet, så att man kan cykla tryggt och smidigt mellan stadsdelar och vidare till grannkommunerna. Men det räcker inte att rita nya streck på en karta. Det måste funka i vardagen också. Därför vill vi att staden sköter cykelbanorna bättre, med ordentlig snöröjning på vintern och tidigare grusborttagning på våren – och på sikt fasa ut grus som halkbekämpning på cykelbanor.

Vi vill också göra det säkrare att cykla i stan, genom trafiksäkrare korsningar och fler cykelgator. Det ska vara lätt att parkera cykeln tryggt, med fler cykelboxar och säkra cykelparkeringar på rätt platser. För att cykeln ska bli ett självklart val behöver staden dessutom “trimma” stråken, till exempel med gröna vågor så att man slipper stanna var femtionde meter.

Där det är trångt blir det lätt konflikter. Därför måste staden skyndsamt separera gång- och cykeltrafik på fler platser, så att både gående och cyklister kan ta sig fram tryggt.

Centerpartiet vill:

172. Bygga bort glappen i cykelvägnätet så att man kan cykla tryggt hela vägen utan att tvingas ut i biltrafiken
173. Förbättra det regionala samarbetet för cykelvägar över kommungränserna
174. Sköta cykelbanorna bättre – ploga i tid, ta bort grus och löv tidigt och fasa ut grus som halkbekämpning.
175. Göra cyklingen säkrare med bättre korsningar och fler cykelgator
176. Skapa fler trygga och väderskyddade cykelparkeringar på rätt platser
177. Synka trafikljusen på viktiga cykelstråk så att cykelturen flyter utan onödiga stopp
178. Bredda cykelvägar och separera gång- och cykeltrafik där det är trångt

Kollektivtrafik

För att klara klimatomställningen behöver politiken göra det hållbara valet billigare, enklare och tryggare än bilen. När många hushåll får allt mindre att röra sig med är det ännu viktigare att biljetterna för kollektivtrafiken upplevs som rimligt prisade och attraktiva så färre väljer bilen - som både är sämre för klimatet och stadsmiljön. Stockholm måste göra det enklare att välja kollektivt, med bättre framkomlighet för bussar, fler avgångar på tunnelbanor och pendeltåg och fler pendelbåtar som tar vara på stadens vattenvägar.

Vi vill hitta innovativa biljettlösningar, som ökar kollektivtrafikens attraktivitet särskilt för de kortare resorna, och nya intäktskällor för SL. Genom att låta företag med lokal koppling bidra genom sponsring av stationer och hållplatser, att använda stationernas ytor smartare för sådant som resenärer faktiskt har nytta av, som en kiosk, kaffe eller paketboxar, och att låta intäkter från trängselavgifter för fossilbilar gå till kollektivtrafiken.

Stockholm är byggt på vatten, men vi använder det alldeles för lite i vardagen. Centerpartiet vill att fler ska kunna resa med pendelbåt som ett riktigt alternativ till buss och bil – särskilt där vägarna ofta korkar igen. Det ska vara lätt att ta sig fram även när trafiken står still.

Det måste också vara smidigt att kombinera olika sätt att resa. Vi vill utveckla smarta knutpunkter där buss, pendel och cykel hänger ihop med trygga cykelparkeringar. Det skapar smidiga byten som fungerar i vardagen.

Centerpartiet vill:

179. Hitta innovativa sätt att sänka biljettpriserna för de korta resorna i SL-trafiken
180. Ge bussar bättre framkomlighet så att de slipper fastna i bilköer
181. Öka turtätheten där många är beroende av kollektivtrafik
182. Bygga ut pendelbåtstrafiken och anlägga fler bryggor där vägarna ofta korkar igen
183. Skapa smidiga knutpunkter där buss, spårtrafik och cykel hänger ihop
184. Bygga fler trygga cykelparkeringar vid stationer och hållplatser

Laddning

Ska fler ställa om från fossila bränslen behöver det vara lätt att ladda bilen. I dag är det för svårt att veta om det finns en ledig laddplats i närheten och för många känns omställningen krånglig redan innan den ens har börjat. Stockholm behöver därför kraftigt öka antalet laddplatser så att det går att ställa om i vardagen.

Centerpartiet vill:

185. Bygga ut laddinfrastrukturen i hela Stockholm så att det alltid finns en laddplats nära
186. Skapa fler möjligheter att ladda elcyklar i bostadsområden och vid knutpunkter

Vinterstad

En stad som bara fungerar när det är torrt och plusgrader är ingen storstad. Stockholm ska fungera året runt – även när det är mörkt, blött och halt. När vintern kommer ska man kunna ta dig fram utan att riskera att halka eller fastna. För den som går med barnvagn, använder rullator eller rullstol, har en synnedsättning eller bara vill kunna gå tryggt till jobbet, då blir en oplogad trottoar eller en isig gångväg ett verkligt hinder. Så ska det inte vara.

Därför vill Centerpartiet att vinterunderhållet på gång- och cykelvägar blir bättre. Snöröjningen måste ske snabbare, halkbekämpningen fungera och isen faktiskt tas bort, så att hela staden går att använda även mitt i vintern.

Varje vinter blir halka och snö ett hinder för många äldre stockholmare. Många avstår från att gå ut av rädsla för att falla, vilket kan leda till både isolering och försämrad hälsa. Därför vill Centerpartiet utveckla stadens stöd i vardagen genom pilotprojektet Vinterhjälpen. Det innebär att äldre enkelt ska kunna få hjälp med exempelvis snöskottning eller sandning

utanför bostaden under vintermånaderna - utan krånglig byråkrati. Genom förebyggande insatser kan vi öka tryggheten, minska fallolyckor och göra det lättare för fler att fortsätta leva ett aktivt liv året runt.

Stockholm ska också vara en grön och välkomnande stad året runt, inte bara när solen skiner. Vi vill att stadsmiljön ska kännas trygg, varm och levande även under vintern, med mer ljus, grönska och tydliga välkomnande stråk i city. Ett exempel kan vara en granallé eller en vintergrön huvudgata i centrala Stockholm som välkomnar till en nordisk huvudstad med stolthet, värme och framtidstro.

Centerpartiet vill:

187. Få snabbare och bättre snöröjning och halkbekämpning på gång- och cykelvägar
188. Ställa krav på att både is och snö tas bort så att trottoarer blir trygga att gå på
189. Införa Vinterhjälpen så att äldre enkelt kan få hjälp med snöskottning och sandning vid hemmet
190. Göra Stockholm ljusare och mer välkomnande på vintern med mer belysning och vintergrönska
191. Vid extrema snöfall ska stadens fordonsflotta (exempelvis sopbilar) göras om till plogbilar och bistå i snöröjningen, som i New York

Urban stadsmiljö

Stockholm ska vara en stad där det händer saker – inte bara på sommaren och inte bara i innerstan. Vi vill skapa mer plats för människor, möten och lokalt engagemang: gågator, torg och stråk som känns trevliga att vara på, inte bara passera igenom.

Centerpartiet vill införa gräsrotsgågator, där boende och lokala aktörer får möjlighet att ta ett större ansvar för en gata i sitt område och göra den mer levande. Det kan handla om blommor, odling, konst, sittplatser, små mötesytor och sådant som skapar stolthet och gemenskap. När människor får vara med och forma sin närmiljö blir staden både tryggare, grönare och roligare.

Vi vill också göra det enklare för fler stockholmare att vara med och bidra till det gemensamma. Därför ska det gå att stödja konkreta inslag i stadsmiljön – som en parkbänk, en plantering eller ett regnbågsövergångsställe – och få sätta en liten minnesskylt eller hälsning på plats. Det är ett enkelt sätt att skapa mer omtanke, mer engagemang och fler vardagsrum i det offentliga rummet.

Fler torg i närförorter och ytterstad ska rustas upp med grönska, sittplatser och uteserveringar så att det blir trevligt att stanna och inte bara passera.

Centerpartiet vill:

192. Införa gräsrotsgågator där boende och lokala aktörer kan göra sin gata grönare och mer levande
193. Göra det möjligt att bidra till parkbänkar, planteringar och regnbågsövergångsställen
194. Rusta upp fler torg i ytterstaden med grönska, sittplatser och uteserveringar
195. Bevara och rusta upp stadens hundrastgårdar som är centrala för stadens alla hundar och dess ägare

Mer liv – mindre krångel

Kultur, idrott, nöje, nattliv, mötesplatser

En stad ska leva och låta. Men i Stockholm är det ofta byråkrati och rädsla som sätter tonen. Under vänsterstyret har stadens nöjes- och nattliv i allt högre grad mötts av krångel, långa handläggningstider och en ovilja att släppa fram det som inte passar in i färdiga mallar. I stället för att uppmuntra initiativ och kreativitet har staden blivit en motspelare för dem som vill bidra till ett rikare stadsliv.
En verklig frihetsfråga i en storstad som Stockholm är att människor kan mötas, skapa och leva – under dygnets alla timmar. Utan ett rikt kultur- och nattliv tappar städerna både sin själ och dragningskraft. Kultur- och nattlivet genererar tusentals arbetstillfällen som bidrar både ekonomiskt och socialt till Stockholms välfärd. Att värna kultur och nattliv är därför inte bara en fråga om vad stockholmarna gör på sin fritid.

Staden som medspelare

Centerpartiet vill göra Stockholm roligare. En stad där politiken inte styr innehållet i stadslivet, men tar ansvar för att undanröja hinder. Staden ska vara en medspelare, inte en motspelare, för dem som vill skapa, arrangera och mötas. Vi vill bryta med en kultur av rädsla och kontroll. Stadens regelverk och tillståndsprocesser ska vara snabba, samordnade och förutsägbara. Utgångspunkten ska vara att säga ja när det är möjligt istället för att leta skäl till att säga nej. Den som tar ansvar och följer regler ska mötas av tillit och tydlighet.

En roligare stad är inte en stad utan regler. Det är en stad där reglerna är rimliga, begripliga och anpassade till verkligheten. En stad som vågar lita på människor och idéer. Stockholm ska ta sin roll som huvudstad på allvar och utvecklas till en levande stad som kan mäta sig med andra europeiska huvudstäder när det gäller stadsliv, kultur och nöjen.

Centerpartiet vill:

196. Ge snabbare besked på tillstånd så att idéer inte fastnar i stadens byråkrati
197. Göra det enklare att ordna evenemang, uteserveringar och lokala initiativ i alla stadsdelar i hela Stockholm
198. Säga ja när reglerna följs istället för att leta efter skäl att säga nej

Nattliv

För arrangörer, kulturskapare, restauranger och kreativa aktörer är trösklarna ofta höga. Tillstånd tar för lång tid, besked dröjer och ansvaret är utspritt. Många idéer fastnar i byråkratin innan de ens hinner bli verklighet. Resultatet blir färre spelningar, färre scener, ett nattliv som hålls tillbaka och en tråkigare stad.

Samtidigt används stadens platser ofta alldeles för försiktigt. Förbud och vänsterstyrets ovilja gör att möjligheter till liv och rörelse går förlorade. Kajer, torg, parker och vattennära platser – några av Stockholms största tillgångar – tas inte tillvara som de borde.

Stockholm ska kunna ha både puls och hänsyn. Därför vill Centerpartiet införa kulturljudzoner – platser där det är tydligt att kultur får höras och ta plats. Det gör det enklare att ordna konserter och evenemang utan att allt fastnar i rädsla och krångel, samtidigt som boende vet vad som gäller. En storstad måste tåla liv.

Centerpartiet vill:

199. Införa kulturljudzoner där konserter, nattklubbar och evenemang får ta plats och låta
200. Förenkla och snabba upp tillstånd för konserter, klubbar och kulturarrangemang
201. Öppna upp kajer, torg och parker för fler evenemang och tillfälliga scener
202. Ge nattlivet en tydligare kontaktväg in i staden och större inflytande i beslut som rör dem
203. Skapa en central bargata där musik, restauranger och nattliv får ta plats
204. Gå från nejsägar-kultur till jasägar-kultur när beslut ska fattas om tillstånd

En kreativ stad

En rolig stad byggs i vardagen, av människor som skapar, möts och fyller platser med liv. Därför vill Centerpartiet att stadens torg, kajer och parker ska vara platser där det händer saker, inte ytor man bara passerar. Mer kultur, fler evenemang, serveringar och tillfälliga verksamheter som gör Stockholm levande.

Samtidigt finns det många lokaler som står tomma i väntan på rivning eller ombyggnad. Det är slöseri. Centerpartiet vill göra det enklare att låna sådana lokaler tillfälligt, så att de kan fyllas med kultur, replokaler, ateljéer, föreningsliv, ungdomsverksamhet och andra lokala initiativ. När en tom lokal får liv skapas fler mötesplatser och mer trygghet i området.

Stockholm behöver också bevara platser med själ. Gamla industrilokaler, verkstäder och kulturhusmiljöer är ofta precis det som ger utrymme för kreativitet, små företag, musik, konst och nya idéer. När allt rivs och blir likadant försvinner stadens karaktär. Centerpartiet vill ta vara på industrimiljöer och låta dem leva vidare – som kultur, skapande, lokala verksamheter och framtidens jobb.

Vi bor i en stad vid vattnet ändå upplevs vattnet många gånger som otillgängligt. Centerpartiet vill att fler ska kunna ta ett spontant dopp nära hemmet, med fler badbryggor, badstegar och bastubad över hela staden. Det är en enkel frihet som gör sommaren, och vintern, mer tillgänglig för fler.

Centerpartiet vill:

205. Göra Stockholm till en mer levande och attraktiv huvudstad
206. Skapa mer kultur, evenemang och stadsliv i hela Stockholm – inte bara i innerstan
207. Öppna upp tomma lokaler för kultur, föreningar och lokala initiativ i väntan på ombyggnad eller rivning
208. Göra torg, kajer och parker till levande mötesplatser med torghandel för till exempel mat och dryck
209. Avskaffa badförbudet i Stockholms innerstad
210. Öppna upp för fler bastubad och vinterbad i hela staden
211. Bygga fler badbryggor och badstegar så att fler kan ta ett dopp nära hemmet
212. Bevara industrimiljöer med själ och låta dem leva vidare som kultur och kreativa arbetsplatser

Idrottsrörelsen

Idrott ska vara en självklar del av Stockholm – för barn, unga och vuxna. Ett levande idrottsliv bygger gemenskap och stolthet, fyller läktare, skapar förebilder och gör staden roligare att leva i. Vi vill se en stark och positiv supporterkultur där glädje och gemenskap

står i centrum. Där staden samarbetar med klubbar och polisen för att förebygga stök samtidigt som vi värnar det passionerade engagemanget.

Alla stockholmare som vill röra på sig ska ha en rimlig chans att få en träningstid, oavsett om man är barn, ungdom, vuxen eller senior. I dag är det inte så. Bristen på idrottsytor gör att barn ställs i kö, föreningar tvingas säga nej och träningstider förläggs sent på kvällar eller långt från hemmet.

Stockholm är byggt på vatten, men vi använder det alldeles för lite för att lösa stadens utmaningar. Samtidigt är bristen på idrottsytor akut. Barn ställs i kö och föreningar tvingas säga nej. Centerpartiet vill tänka nytt. Genom flytande fotbollsplaner och idrottsytor på vatten kan vi skapa fler träningstider utan att ta värdefull parkmark i anspråk. Det är en innovativ lösning som passar en stad vid vattnet – och som ger fler barn möjlighet att vara med.

Vi måste även öka takten i byggandet av nya idrottsytor, rusta upp de anläggningar vi redan har och använda befintliga ytor smartare, så att tiderna räcker till fler. För att lyckas måste både staden, föreningslivet och privata aktörer bidra till att bygga ikapp anläggningsbristen. Det går alldeles för långsamt i dag. Vi vill också öppna alla skolidrottshallar efter skoltid, på kvällar och under lov, så att lokaler som redan finns kan ge fler möjlighet till en aktiv fritid.

Att kunna simma är frihet men också en livsnödvändighet. Ändå är det i dag allt färre barn i Stockholm som lär sig simma. Många familjer möts av fulla grupper och långa köer redan i låg ålder. När Stockholm ligger långt efter i utbyggnaden blir trycket för hårt på de simhallar som finns. Centerpartiet vill bygga fler simhallar och göra det lättare att få en plats i simskolan. Föreningslivet ska kunna fortsätta ta emot barn som vill lära sig simma. Alla barn ska få chansen att bli trygga i vattnet, i tid.

Stockholm ska också vara en stad där idrottsevenemang får ta plats och bidra till stadens puls. Staden ska göra det enklare att arrangera cuper, tävlingar och evenemang och bli bättre på att samarbeta med arrangörer och föreningsliv, så att fler initiativ kan bli verklighet.

En storstad måste få leva. Kultur, nöje och idrott pågår under dygnets alla timmar – inte bara på kontorstid. I Stockholm ska det vara enkelt att mötas, träna och uppleva idrott i en stad med puls. Barn ska kunna idrotta utan att det behandlas som ett störningsmoment, och idrottens platser ska få vara trygga, välkomnande och levande.

Centerpartiet vill:

213. Ge idrotten mer plats i Stockholm – med stark gemenskap och levande supporterkultur
214. Bygga fler idrottsytor så att fler barn och unga kan träna nära hemmet
215. Använda stadens vatten som en resurs för fler träningsmöjligheter och bygga flytande idrottsplatser
216. Använda befintliga planer och hallar bättre så att träningstiderna räcker till fler
217. Öppna skolornas idrottshallar och idrottstält på kvällar, helger och lov för föreningar
218. Göra det enklare att arrangera matcher och evenemang
219. Bygga fler simhallar för ökad simkunnighet
220. Ge resurser till föreningslivet så att alla barn kan gå i simskola.

Kulturlivet

Konserter, scener, replokaler, dans, konst och teater gör Stockholm roligare, varmare och mer mänskligt. Men i dag är det för ofta krångel och kortsiktighet som möter dem som vill skapa. Centerpartiet vill ge bättre och mer långsiktiga villkor för det fria kulturlivet och de kreativa näringarna – med fler lokaler, smartare användning av befintliga ytor och rimligare regler. Kultur och mötesplatser ska finnas med från början när nya stadsdelar byggs, inte tryckas in i efterhand när allt annat redan är klart.

En levande stad stänger inte klockan 22. Stockholm behöver fler trygga och levande kvällsmiljöer där människor kan mötas, lyssna på musik, ta ett glas och känna stadens puls. Många europeiska städer har en tydlig bargata eller nöjesgata som samlar restauranger, barer och scener på ett ställe – en plats där kulturen och nattlivet får ta plats utan att störa bostadsområden. Stockholm borde ha detsamma. En central bargata kan bli en mötesplats för både stockholmare och besökare, stärka stadens attraktionskraft och ge bättre förutsättningar för musikliv, klubbscener och småföretagare inom besöksnäringen.

Kulturskolan är en av Stockholms bästa chanser för barn och unga att hitta sin grej – musik, dans, teater, bild eller något helt annat. Men i dag blir det för många onödiga hinder i vardagen. Barn ska inte behöva välja bort kulturskolan bara för att fritids inte går att kombinera med en aktivitet på eftermiddagen. Centerpartiet vill ändra reglerna så att barn som går iväg till kulturskolan också kan komma tillbaka till fritids efteråt. Kulturskolan ska vara en trygg plats att växa i – oavsett bakgrund och plånbok.

Kultur och föreningsliv är en av de snabbaste vägarna in i gemenskapen. När människor får en plats att mötas – på en scen, i en förening eller i en replokal – växer både tillhörigheten och tryggheten. Centerpartiet vill att Stockholm använder kultur och idrott som en kraft för integration, så att fler hittar vänner, sammanhang och en väg in i staden på riktigt.

Centerpartiet vill:

221. Öppna fler replokaler, scener och ateljéer i stadens lokaler som inte längre används
222. Planera in kultur, livescener och mötesplatser redan från start i nya stadsdelar
223. Ändra reglerna så att barn på fritids kan gå iväg till kulturskolan och sedan komma tillbaka samma dag
224. Använda kultur- och föreningslivet i integrationsarbetet